

Ajuntament
de Santa Coloma
de Gramenet

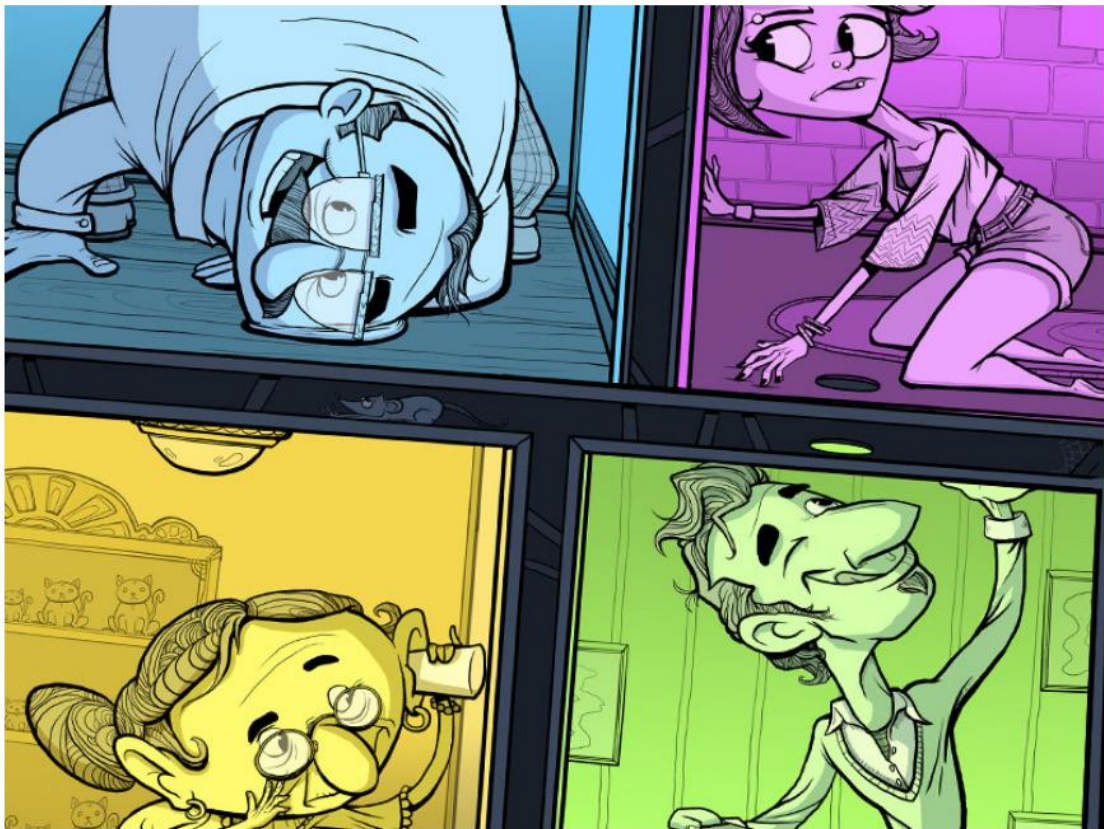
Xarxa
DE TRANSMISSIÓ
DE VALORS
I MESURES
POSITIUS

**NARRATIVES
INTERCULTURALS**
LÍNIES D'ACCIÓ PER LA CONVIVÈNCIA
SANTA COLOMA DE GRAMENET

DOSSIER D'INFORMACIÓ CIUTADANA

ORIENTACIONS, ARGUMENTS I DADES PER A L'ACCIÓ ANTIRUMORS

Amb la col·laboració

CONSORCI PER A
LA NORMALITZACIÓ
LINGÜÍSTICA

DEPARTAMENT D'EMPLOI
I FORMACIÓ
DIRECCIÓ GENERAL
DE FORMACIÓ

UNIÓN EUROPEA
FONDO EUROPEO
PARA LA
INTEGRACIÓN

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

ANÀLISI DELS RUMORS: ARGUMENTS I DADES PER A LA GESTIÓ ANTIRUMORS

Presentem una relació dels rumors més significatius, acompanyats d'arguments i dades que es poden fer servir per desmuntar-los. D'aquesta manera respondrem a la premissa que el primer pas que cal que faci l'agent antirumors és informar-se i conèixer les dades per estar segur que els comentaris que vol contrarestar són mentida, són només rumors.

La selecció dels rumors tractats s'ha fet a partir del que han indicat els serveis municipals i membres de la Xarxa de Transmissió de Valors. Les temàtiques de què tracten els rumors estan ordenades per ordre alfabètic; no és cap classificació jeràrquica: el primer no és més important que l'últim, tots són iguals de perjudicials; el grau d'afectació depèn del sector per on circuli i la persona que el rebí.

Veureu que en molts apartats, després de l'enunciat general, es tracten altres tòpics referits a la mateixa temàtica, fins arribar a tractar més de **30 tòpics i rumors**.

Les fonts per a l'elaboració d'aquesta part són diverses: Ajuntament de Santa Coloma, Ajuntament de Barcelona (BCN antirumors), Diputació de Barcelona, Generalitat de Catalunya, universitats, entitats i mitjans de comunicació. A tots els volem agrair l'esforç i la qualitat de les dades que ofereixen.

1 Demografia: "No paren d'arribar immigrants, és com una invasió."	5
2 Adaptació: "No es volen integrar, són una amenaça per a la nostra cultura."	12
3 Convivència: "Els estrangers són incívics i perjudiquen la convivència."	20
4 Comerç: "Els comerciants estrangers obren quan volen, reben ajuts i no els inspeccionen."	23
5 Educació: "Els alumnes estrangers baixen el nivell de l'escola i es queden les beques menjador."	28
6 Habitatge: "Es queden tots els habitatges socials."	34
7 Salut: "Els estrangers col·lapsen la sanitat."	35
8 Seguretat: "La immigració porta més inseguretat."	41
9 Serveis Socials: "Es queden tots els ajuts."	45
10 Treball: "Ens treuen la feina."	52
11 Tributació: "No paguen impostos."	53

Pel que fa a la percepció sobre la resposta dels serveis públics a la població immigrada estrangera, cal tenir present que **els recursos estan obligats a adaptar-se a la realitat de la població a la qual presten el servei**. Així, en un barri on la diversitat cultural és significativa, els serveis públics han de reflectir la composició plural de la població. EL QUE SERIA ESTRANY ÉS QUE NO LA REFLECTISSIN.

Els recursos es donen segons les necessitats de la societat -la qual es va transformant-, establint programes específics que tenen com a objectiu l'accés de totes les persones, en igualtat de condicions, als recursos generals. Un exemple seria la Llei d'acollida catalana¹ que estableix una sèrie d'accions d'informació i formació per afavorir el procés d'adaptació dels nous veïns i veïnes. Perquè les persones immigrades que coneixen la llengua catalana, el mercat laboral i la societat d'acollida guanyen autonomia personal, milloren la seva renda i són menys dependents de l'assistència pública. I serveis colomencs com el **CIAPE** (Centre d'Informació i Atenció per a Persones Estrangeres) mostren aquesta capacitat d'adaptació: "En un primer moment (1993) tenia com a objectiu atendre persones estrangeres amb demandes referents als processos documentals i amb desconeixement de l'idioma de la societat d'acollida. S'oferia una atenció de primera acollida i una orientació pel que fa als diferents serveis que ja hi havia a la ciutat. Actualment, aquest servei s'adreça a tots els ciutadans (tant estrangers com nacionals) amb necessitats d'assessorament en temes d'estrangeria (matrimonis, divorcis, parelles de fet, acollida, adopcions, empresaris i un llarg etcètera). Adaptem el servei a les noves necessitats que van sorgint a la ciutat." (Memòria 2015)

I en la mateixa línia, és important saber i difondre que **no pot haver-hi normes que beneficiïn un grup de persones per la seva nacionalitat, origen cultural o creença en cap àmbit de l'Administració pública**, de la mateixa manera que és il·legal discriminar per qualsevol d'aquests factors.

Amb relació a l'ús dels arguments i les dades que apareixen al dossier, cal esmentar que per fer raonar, per aconseguir que la persona o grup que rep el missatge canviï la seva opinió i faci aquest "clic" de dubtar dels rumors, cal tenir en compte que **ELS ARGUMENTS QUALITATIUS SÓN MÉS IMPORTANTS QUE LES DADES QUANTITATIVES**.

En el dossier es complementen arguments i dades: les estadístiques són el suport que demostren que els rumors són falsos, i els factors que provoquen les xifres són l'explicació que ens permet comprendre la realitat.

¹ Llei 10/2010, de 7 de maig, d'acollida de les persones immigrades i de les retornades a Catalunya, www.parlament.cat/activitat/cataleg/TL111.pdf

RECORDATORI: ELS CONTINGUTS DEL DOSSIER VOLEN DEMOSTRAR QUE **NO ES POT GENERALITZAR**, QUE NO PODEM “FICAR TOTS ELS MEMBRES D’UN GRUP EN UN MATEIX SAC”. Pensem com ens sentim quan som nosaltres els que sentim afirmacions negatives sobre algun dels nostres grups de pertinença (sigui per l’edat que tenim, pel gènere, l’orientació sexual, la classe social a què pertanyem, el barri on vivim...).

I, PER DESCOMPTAT, SEMPRE PODEM CONÈIXER ALGÚ DE QUALSEVOL COL·LECTIU QUE ES VOL APROFITAR DEL SISTEMA O QUE NO COMPLEIX LES NORMES. TANMATEIX, TAMBÉ PODEM CONÈIXER PERSONES D’AQUEST MATEIX GRUP QUE COMPLEIXEN ELS DRETS I DEURES QUE TENEN COM A CIUTADANS.

1. DEMOGRAFIA: “NO PAREN D’ARRIBAR IMMIGRANTS, ÉS COM UNA INVASIÓ.”

Malgrat els comentaris que ens poden arribar, cal saber que:

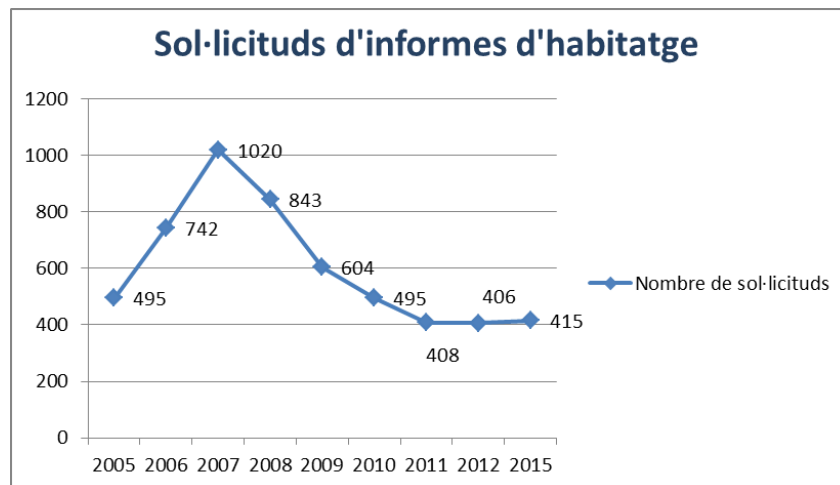
“Santa Coloma de Gramenet sempre ha estat una població que ha rebut immigració i, per tant, multicultural. Primer eren persones que arribaven d’altres indrets de l’Estat espanyol i en l’actualitat, d’arreu del món.”

MINVA EL CREIXEMENT DE LA POBLACIÓ ESTRANGERA

La percepció d’una part de la població colomenca és que el veïnat immigrant continua augmentant de manera significativa, mentre que segons les dades, l’arribada de nous habitants està minvant. El 2011 vivien a la ciutat 27196 persones de nacionalitat estrangera, mentre que el 2015 eren 28108, per 90634 de nacionalitat espanyola. Així doncs, la població estrangera només ha augmentat en 912 persones.²

De fet, la part més significativa de l’augment de població estrangera és gràcies al reagrupament familiar. Darrerament, les sol·licituds de reagrupament familiar estan augmentant: si el 2011 l’Ajuntament va rebre 408 sol·licituds d’informes d’adequació d’habitatge per tramitar el reagrupament familiar i l’any 2012 es van tramitar només 406, l’any 2015 van ser 415 sol·licituds. D’aquestes 415, 282 van ser sol·licituds inicials per a nous reagrupaments i 133 per a renovacions de reagrupaments.

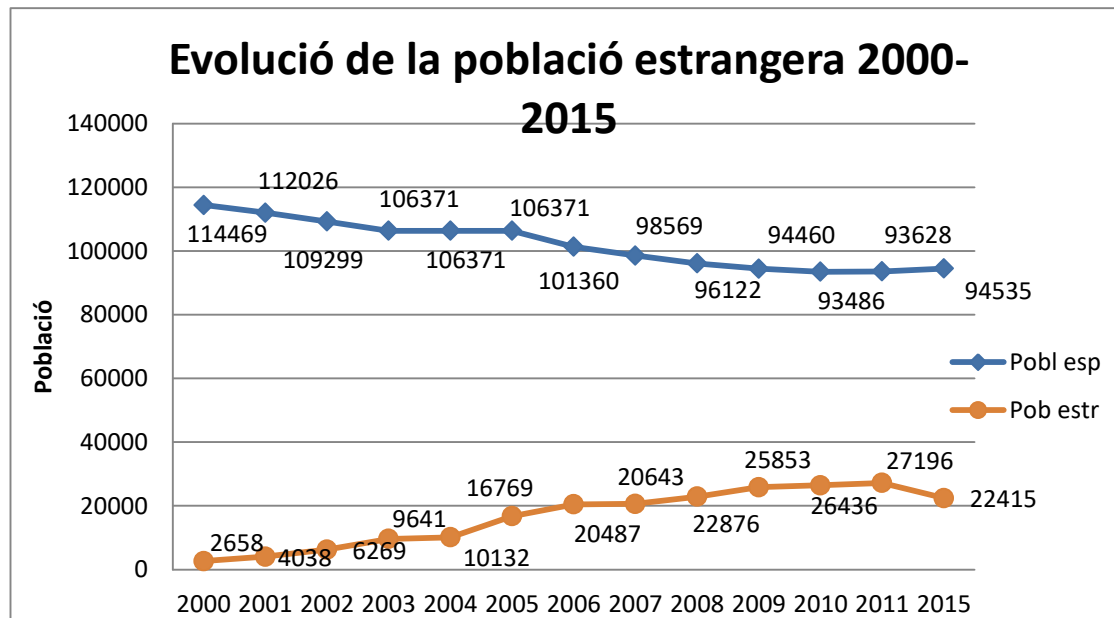
Gràfic 1. Evolució de sol·licituds d’informes d’habitatge Font: Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet

² Font: *Anuari estadístic 2015*, p. 58

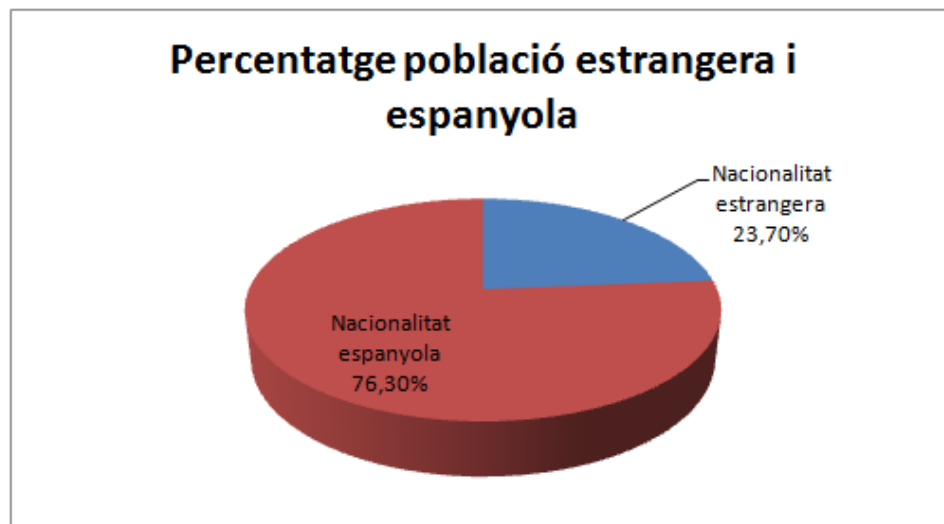
<http://www.gramenet.cat/ciutat/estadistiques/anuari-estadistic-2015/>

Gràfic 2. Evolució de la població espanyola i estrangera 2000-2015

Font: Anuari 2015 Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet

Gràfic 3. Percentatge de població espanyola i estrangera 2015

Font: Idescat

La població de nacionalitat estrangera representa el 23,7 % dels colomencs, que era de 116.950 habitants el 2015. Molt lluny de les 143.232 persones que vivien el 1977 a la ciutat. Recordem que entre 1950 i 1980 arribaven cada dia a Catalunya 250 persones.

Per orígens, la població xinesa constitueix el col·lectiu estranger més nombrós, seguit del marroquí, l'equatorià, el pakistanès i el bangladeshià.

“Santa Coloma continua sent multicultural com ho ha estat des de fa més de cent anys amb l’arribada de persones de les altres cultures d’Espanya.”

Per cert, Santa Coloma acull un percentatge d’estrangers similar a poblacions com Cambrils (22,43 %), les nacionalitats més importants dels quals són el Marroc i Romania.

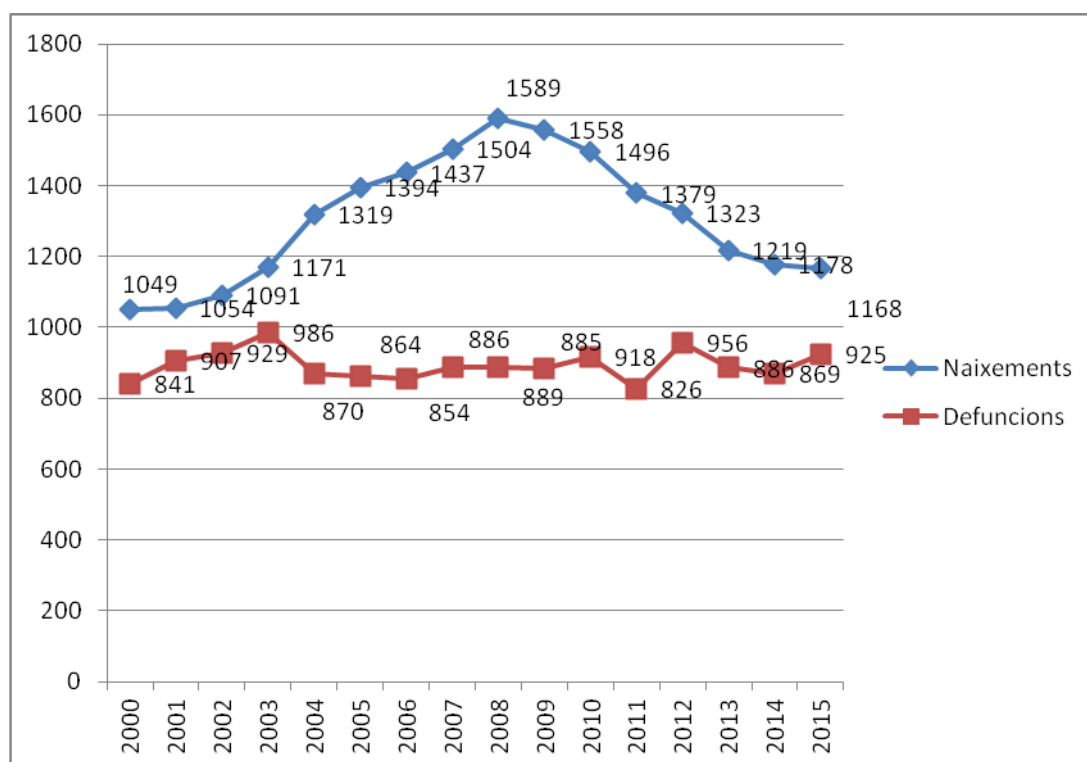
BAIXA LA NATALITAT, TAMBÉ LA DE LES DONES ESTRANGERES

Així mateix, les perspectives de futur a causa de la crisi són que l’augment de la població per natalitat també es veurà afectat, ja que la natalitat disminueix a Santa Coloma:

L’any 2008 va haver-hi 1.589 naixements, mentre que l’any 2011 van ser 1.346. És a dir, **el nombre de nadons ha disminuït un 15,3 % en 3 anys.**

L’any 2013 va haver-hi 1219 naixements, mentre que al 2015 trobem que hi ha hagut una davallada, ja que hi van haver 1168 naixements. El nombre de nadons ha disminuït en 51 naixements menys i un % d’un 4,19% menys.

Gràfic 4. Evolució dels naixements i les defuncions 2000-2015

Font: *Anuari 2015*. Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet

Aquestes dades reflecteixen altres informacions que van en la mateixa línia; per exemple, el nombre d'infants que tenen les dones estrangeres també està disminuint:

Segons les dades de l'Institut Nacional d'Estadística (INE), al primer semestre de l'any es van registrar 195.555 naixements, un 4,6% menys que al mateix període de l'any anterior. Continua d'aquesta manera la tendència decreixent en el número de naixements des de 2008, interrompuda per l'increment experimentat l'any 2014.

D'altra banda, el número de naixements es va reduir un 4,6% al primer semestre de 2016 i el de defuncions va baixar un 7,8%.

A això se suma que la mitjana d'edat d'accés a la maternitat entre les estrangeres cada vegada es retarda més: d'un any a l'altre ha passat de 27,33 al 2013, de 27,48 al 2014 a 27,60 anys al 2015. Entre les espanyoles ha pujat de 31 al 2013 a 31,08 anys al 2014 i a 31,21 al 2015.

Però això no és tot: el nombre mitjà de fills per dona de les mares immigrants ha crescut d'1,64 en 2014 a 1,65 durant la primera meitat de 2015. Entre les espanyoles ha passat de 1,27 al 2014 a un 1,28 al 2015".³

Per què baixa la natalitat entre la població immigrada?

D'entrada podem apuntar dos factors:

- 1.- El procés d'adaptació de la població immigrada fa que s'apropin a les pautes natalistes de la societat d'acollida, com ha ocorregut en tots els processos migratoris anteriors. Les persones immigrades d'Espanya van tenir menys fills a Catalunya dels que habitualment tenien a les poblacions d'origen.
- 2.- L'efecte de la crisi provoca que tothom es repensi el fet de tenir fills.
Les notícies d'un possible fi de la crisi econòmica podria incentivar la natalitat.

Coneixes altres factors?

EN REALITAT, EL QUE CREIX ÉS L'EMIGRACIÓ: D'UNA BANDA TORNEN PERSONES IMMIGRADES ALS SEUS PAÏSOS D'ORIGEN, I D'UNA ALTRA, MARXEN A L'ESTRANGER PERSONES NASCUTES A L'ESTAT ESPANYOL

Les darreres dades estadístiques mostren que als darrers anys de crisi **augmenta l'emigració** de persones nadiues d'Espanya que marxen a altres països a la recerca d'oportunitats laborals. Segons l'INE, l'any 2016, van arribar a Espanya 186.059 persones i van marxar-ne 155.555, un saldo a favor de l'immigració de 30.504 ciutadans.

³ "Madres cada vez mayores y con menos hijos La edad media del primer parto ha subido cinco años en los últimos 40.- El alejamiento de la edad biológica ideal tiene sus consecuencias"
El País 16-06-2016

TAULA 1. Evolució del saldo migratori a Espanya

ANY	EMIGRANTS	IMMIGRANTS	SALDO MIGRATORI
2011	156.367	121.055	-35.312
2015	113.763	134.143	20.380
2016	155.555	186.059	30.504

Font: INE: Movimientos migratorios exteriores. Primer semestre 2016. Datos provisionales:)

Segons l'Institut Nacional d'Estadística (INE), Catalunya és la comunitat autònoma que més població ha perdut entre l'any 2015, període en el qual han emigrat 76.806 persones: 9624 espanyols i 67.182 forans.

Per primera vegada en la història, les dades converteixen **Catalunya en la principal comunitat autònoma de l'Estat generadora d'emigració**, una tendència que es repeteix des de mitjan 2011.⁵

I quines són les perspectives de futur?

Cal tenir present també que les dinàmiques migratòries influeixen en l'evolució demogràfica i són un factor rellevant en l'envelliment de la població catalana. Segons les projeccions elaborades per l'Idescat, considerant un escenari baix de natalitat i l'augment de l'emigració, l'any 2020 a Catalunya hi haurà més defuncions que naixements⁶.

RUMOR 2: "ELS IMMIGRANTS ARRIBEN SENSE PERMÍS, MENTRE QUE ELS ESPANYOLS, QUAN EMIGREN, HO FAN AMB ELS PAPERS EN REGLA"

Les motivacions per migrar són tan fortes que forcen les persones que emigren a superar qualsevol obstacle, fins i tot els requisits de documentació. Tanmateix, l'arribada de persones en situació irregular ha disminuït en els darrers anys. Segons el Ministerio del Interior, si l'arribada de "sense papers" va disminuir un 46% en 2009 respecte l'any anterior i en un 80% amb relació a 2006, al 2012 va baixar un 30% (el 50% a les Illes Canàries)⁷

⁵ Font: *La Vanguardia*, 17/07/2012
<http://www.lavanguardia.com/vida/20120717/54326178102/catalunya-comunidad-mas-poblacion-pierde-ultimo-medio-ano.html>

⁶ Document de consens, 2012. Pacte Nacional per a la Immigració. Generalitat de Catalunya,
http://treballiaferssocials.gencat.cat/web/.content/03ambits_tematicas/05immigracio_refugi/03politiquesplansactuacio/02pactenacionalimmigracio/document_consens_2012/document_consens.pdf

⁷ <http://www.expansion.com/2010/02/19/economia-politica/1266583356.html>

⁸ Ana Fernández a *Mineros, sirvientas y militantes*, Madrid, Fundación 1º de Mayo, 2006.

⁹ "Tópicos de inocencias de la inmigración española desde una perspectiva histórica", Universidad San Pablo CEU Madrid 2008.

Aquesta és una constant històrica, fins i tot a casa nostra.

Diversos documents oficials així ho confirmen:

L'agregat laboral de l'Ambaixada d'Espanya a Brussel·les assenyalava en un informe de l'1 de gener de 1962 que: "La emigración clandestina española en Bélgica sigue aumentando de un modo alarmante, ya que un 60% al menos de nuestros compatriotas que llegan a este país viene al margen del Convenio (Acuerdo Hispano-Belga de Emigración de 1956). Segons un estudi de la professora Blanca Sánchez Alonso només el 50 % dels espanyols que anaven a Europa ho feien amb contracte.

Però no era sols a Europa que els espanyols anaven sense papers. També a Amèrica, com ens mostren les referències a l'emigració clandestina canària a Veneçuela.¹⁰

Imagen de los tripulantes de "La Elvira" a su llegada a Puerto de Garupano, Venezuela, en Mayo 1949

Apresados en Venezuela 160 inmigrantes ilegales Canarios

¹⁰Font: VVAA, [*De la España que emigra a la España que acoge*](#), Fundación Largo Caballero y Obra Social Caja Duero, Madrid, 2005, 660 pàg.

Per a més informació: http://www.eldiario.es/lagomeraahora/cultura/Telemaco-emigracion-clandestina-canaria-America_0_297120490.html

<http://www.madrimasd.org/blogs/migraciones/2006/09/08/40248>

<http://foro.latabernadelpuerto.com/showthread.php?t=61106>

¹¹<http://www.lavanguardia.com/economia/20120109/54243729631/tecnicos-espanoles-trabajan-brasil-situacion-irregular.html> Técnicos españoles trabajan en Brasil en situación irregular | 09/01/2012

Aquesta dinàmica es reproduïx en l'actualitat quan augmenta de nou l'emigració a l'estranger.

“Àlex Olivé Martínez és un enginyer barceloní de 39 anys que treballa i guanya un bon salari com a delegat al Brasil d'una companyia britànica de subministrament de peces per a plataformes petrolíferes i equips d'energia. La seva posició és envejable avui dia. Però fins fa dos mesos, i des de tres anys enrere, Olivé era un dels centenars o milers d'espanyols sense papers que treballaven al marge de la llei a Brasil.”¹¹

I pel que fa a les migracions internes, a Espanya les persones també es movien sense papers. Durant la postguerra es va decretar una normativa que obligava qualsevol persona que arribava a Barcelona a tenir algú que l'acollís. Si no, se'l tornava a casa seva, com ho explica Jaume V. Aroca “Sembla oportú recordar què era el pavelló de les Missions. Va ser un centre d'internament en el qual es tancaven aquelles persones que mancaven de casa i treball legals en la Barcelona dels anys cinquanta del segle passat. D'ells, la immensa majoria -no es tracta d'una presumpció, sinó d'un fet constatat- eren immigrants interiors, treballadors i famílies senceres que acabaven d'arribar del camp a la capital catalana a la recerca d'ocupació.”

La policia armada, el precedent de la Policia Nacional, els localitzava a les estacions de tren, als barris de barraques o fins i tot pel carrer mateix i els tancava al pavelló en espera d'acreditar la seva identitat o que algú que sí que complís els requisits exigits per l'administració franquista, acudís a avalar la seva estada a la ciutat. En cas contrari, al cap de tres dies se'ls deportava als pobles d'origen, en expedicions que es feien generalment amb tren seguint dos recorreguts bàsics: centre i nord (fins a Galícia i Castella-Extremadura), i sud (fins a Cadis i Huelva).¹²

Aquest és un fragment d'un informe policial de l'època:

EVACUACION DE INMIGRANTES SIN TRABAJO NI VIVIENDA

Además, dando cumplimiento a lo dispuesto por V.E., esta Alcaldía viene procediendo a la recogida y evacuación, hacia sus puntos de procedencia, de cuantos inmigrantes han venido y vienen llegando -desde la promulgación de la tan mentada Orden- a esta ciudad. Hasta la fecha han sido retornados a sus pueblos de origen, ciento sesenta personas, según relación que se acompaña y que por agentes de esta Alcaldía, fueron puestos a disposición de la

Se
Si

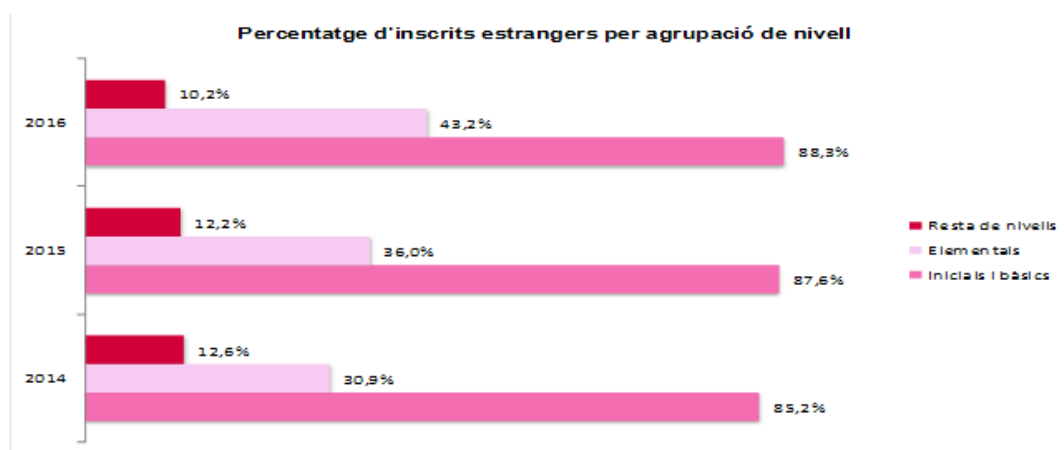
¹² Font: [El pabellón de las Misiones](http://blogs.lavanguardia.com/postbarcelona-shu/el-pabellon-de-las-misiones), Jaume V. Aroca | 7 de gener de 2012
<http://blogs.lavanguardia.com/postbarcelona-shu/el-pabellon-de-las-misiones>

2. ADAPTACIÓ: “NO ES VOLEN INTEGRAR, SÓN UNA AMENÇA PER A LA NOSTRA CULTURA.”

Malgrat els comentaris que ens poden arribar, cal saber que: LA POBLACIÓ NOUVINGUDA ESTUDIA CATALÀ. Segon dades del CNL l'Heura (Consorti per a la Normalització Lingüística), el nombre de persones estrangeres als cursos de català va en augmen. Durant el curs 2011/2012 eren el 58,2 % del total. L'any 2016 aquest percentatge va arribar al 67,7% de l'alumnat. De les 1.688 inscripcions al cursos de català, 1.084 van ser persones estrangeres.

Tot i que és en els cursos bàsics on es concentra la major part de persones nouvingudes, en els nivells superiors també hi són presents. En els nivells elementals s'ha passat d'un 30,9% en el 2014 al 36% el 2015 i al 43,2% el 2016

Percentatge d'inscrits de nacionalitat estrangera per nivells

Font: CNL l'Heura

El grup més nombrós entre les persones estrangeres inscrites durant l'any 2016 va ser el de persones provinents del **Marroc**, amb 170 inscripcions (15,7%), seguit de persones d'origen **xinès** amb 105 inscripcions (9,7%).

A continuació trobem les inscripcions de persones d'Equador amb 85 inscripcions (7,8%), les de Pakistan, amb 56 (5%) i les Bangla Desh, amb 51 (4,7%). Amb tot, si agrupem els països, els d'Amèrica Central i d'Amèrica del Sud sumen 506 inscrits (46,7%).

Complementàriament als cursos, l'alumnat participa en les activitats organitzades de descoberta de la ciutat (visites a biblioteques, museus, etc.) i del seu entorn natural (excursió a les fonts de la Serra de Marina). Així, el coneixement de la llengua es vincula al coneixement de l'entorn més proper.

Voluntariat per la llengua¹³

Voluntariat per la llengua (VxL) és un programa per practicar català a través de la conversa, per perdre la vergonya i guanyar fluïdesa. Es basa en la creació de **parelles lingüístiques** formades per un **voluntari**, que parla català fluidament, i un **aprenent**, que en té coneixements bàsics i vol adquirir fluïdesa.

El VxL ofereix dues modalitats: presencial (les parelles han d'assistir al lloc de trobada que hagin acordat) i virtual (les parelles fan les trobades per mitjà d'Internet, a través de plataformes de videoconferència).

El programa va néixer l'any 2003 i ja hi han passat més de 110.000 parelles a tot el territori. És un programa reconegut per la Unió Europea i adoptat a l'Aran, Perpinyà, Andorra, el País Valencià, les Illes Balears i, també, a Bolzano (Itàlia), Flandes (Bèlgica).

Des que va començar el programa a Santa Coloma de Gramenet s'han fet més de 3.500 parelles lingüístiques. Entre els 982 aprenents que hi han participat un 35% eren estrangers. Aquesta proporció augmenta si ens focalitzem en els aprenents que han participat durant l'any 2016, dels quals un 56% són nascuts fora d'Espanya.

Durant el 2016, al CNL L'Heura s'han realitzat 246 parelles, s'ha col·laborat amb 18 entitats i amb 90 establiments comercials de la ciutat. Aquestes entitats i establiments també han participat al programa "Parlem català fora de classe" acollint alumnes del CNL L'Heura perquè puguin practicar el català i guanyar confiança.

Per què aquest interès pel català de part dels nouvinguts?

En aquest punt també trobem diferents raons:

- 1.- El procés d'adaptació genera un sentit de pertinença al nou entorn sociocultural, en el nostre cas Catalunya.
- 2.- El fet que els infants de famílies estrangeres s'eduquin i es socialitzin en català promou l'interès dels pares i les mares.
- 3.- Per raons professionals, tenir un bon nivell de català és un valor afegit per trobar feina i per a la promoció professional.
- 4.- Per interès personal, per aprendre un nou idioma i per l'atracció que creen la llengua i la cultura catalanes.

**Coneixes altres factors?*

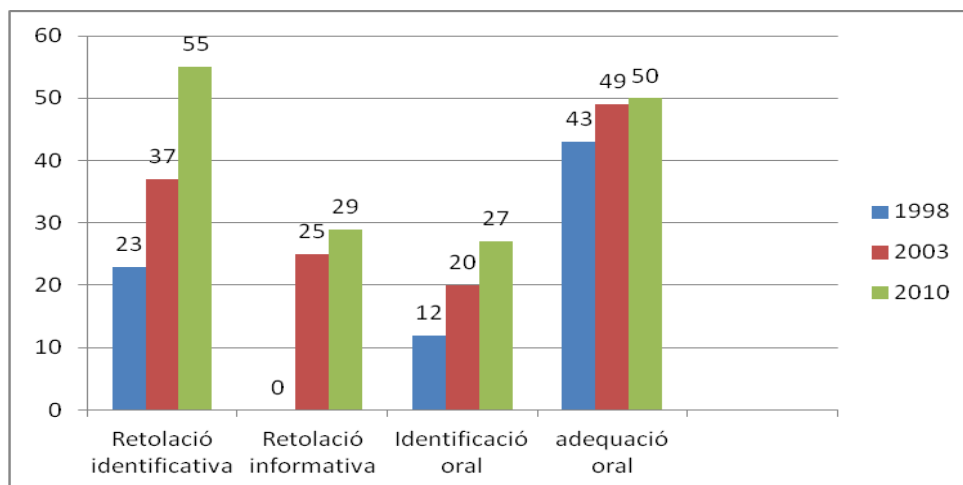
12 Per a més informació, <http://www.cpnl.cat/xarxa/cnllheura/noticies.html?ID=17954>

OFERCAT: CREIX L'ÚS DEL CATALÀ AL COMERÇ COLOMENC

OFERCAT és un instrument creat a Santa Coloma de Gramenet el 1998 que avalua la presència de la llengua catalana en una població, i que s'ha aplicat a una mostra representativa de municipis de Catalunya. Les dades del darrer informe que analitza l'evolució en el comerç entre 2003 i 2010 indiquen que a Santa Coloma:

- La retolació identificativa dels comerços ha passat de 33 a 55.
- L'evolució temporal del català a la llengua d'identificació oral als comerços ha passat de 20 a 27.
- La llengua d'identificació oral i d'adequació al català dels comerços ha passat de 27 a 50, la qual cosa indica que del conjunt de municipis que han participat a l'informe, Santa Coloma és la població on més s'ha incrementat.

Evolució dels índexs de català al comerç, per activitat, a Santa Coloma de Gramenet

Font: CNL l'Heura

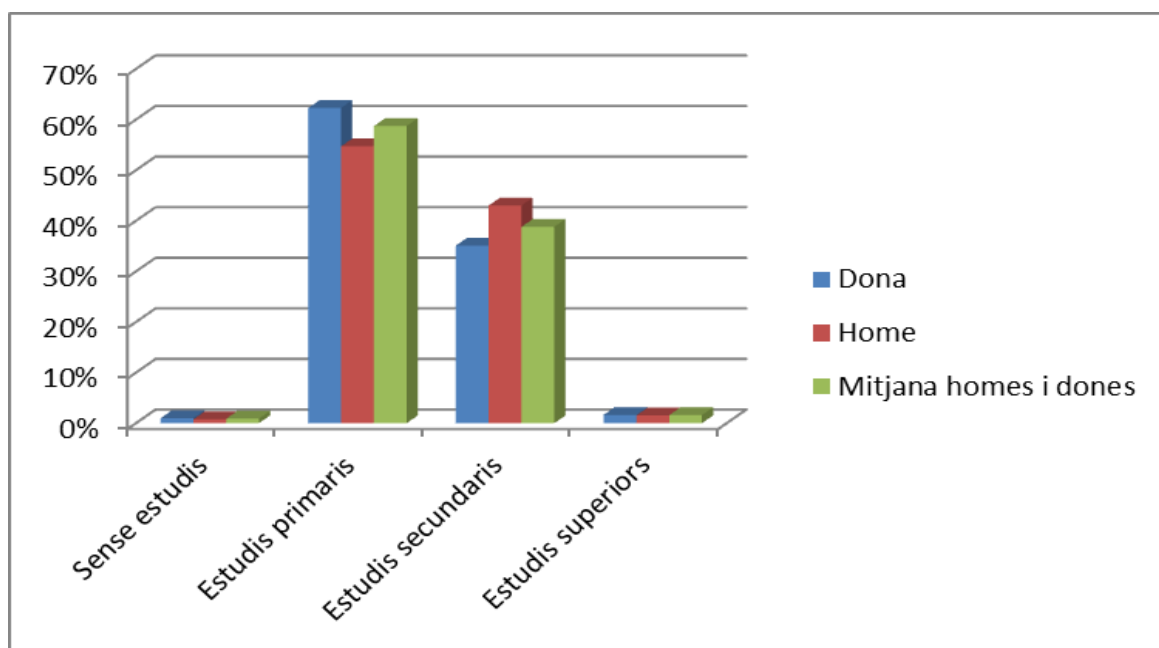
Cal tenir present que aquest creixement de l'ús del català al comerç es produeix en el període de més creixement de la població estrangera, 2003-2010. És a dir, el nou comerç també s'incorpora al creixement de l'ús del català i demostra que EL CATALÀ ÉS UN VALOR AFEGIT. ROTUNDAMENT, EL CATALÀ VEN.

Per a més informació, <http://www.cpnl.cat/xarxa/cnllheura/>

RUMOR 4: “TENEN UN NIVELL CULTURAL BAIX”

Dades relatives al nivell d'estudis de les persones estrangeres a les comarques de Barcelona mostren un bon nivell cultural: un 20,3 % han finalitzat els estudis universitaris i un 44 %, els secundaris. Gran part de la població d'origen estranger resident a Barcelona (el 63,3 %) tenen un bon nivell cultural. Només el 2 % es declara analfabet.¹⁴

En el cas de Santa Coloma, segons les dades d'atenció dutes a terme pel CIAPE, durant el 2016 es van dur a terme fins a 5313 atencions al llarg de l'any. A partir d'aquest servei d'atenció, entre altres aspectes, podem conèixer que només l'1% de les 5313 persones ateses no tenien estudis (2823 dones i 2490 homes). Veiem també que la major part de la població estrangera atesa ha realitzat els estudis primaris, i al voltant del 40% els estudis secundaris. El 2% restant ha realitzat estudis superiors a l'arribar a la ciutat.

Font: Memòria 2016 del CIAPE

Aquestes xifres demostren que les persones que realitzen migracions internacionals solen pertànyer als col·lectius més preparats, com està succeint en la població espanyola que emigra actualment, en què la presència d'universitaris i tècnics qualificats és molt elevada.

¹⁴ Font: *Estudi sobre el grau d'integració dels immigrants a la Demarcació de Barcelona*, Departament de Benestar i Família de la Generalitat de Catalunya, Universitat de Barcelona

LA IMMIGRACIÓ NO ÉS UNA AMENÇA: REALITZA APORTACIONS A LA CULTURA CATALANA I AJUDA A MANTENIR-LA VIVA, COM HO HA FET SEMPRE

Com en altres períodes de la història de Catalunya i de Santa Coloma, les persones immigrades participen del desenvolupament cultural de la ciutat. Per exemple, en l'àmbit de la literatura, l'any 2016, de les cinc guanyadores dels 7ens **Jocs Florals de l'Heura**, dues eren dones de nacionalitat estrangera.¹⁵

Aquesta realitat també es viu a escala de país. L'escriptora Najat el Hachmi, d'origen marroquí, va guanyar el Premi de les Lletres Catalanes Ramon Llull de novel·la, el 2008, amb *L'últim patriarca*. I és andalús el pare de l'escriptor egarenc Vicenç Villatoro, guanyador del mateix premi el 2010 amb *Tenim un nom*.

En cinema, la directora d'origen peruà que viu des de fa anys a Barcelona, Clàudia Llosa, fou candidata als Oscars l'any 2010.

En música els exemples són múltiples:

- Les havaneres són el testimoni de l'anada a Cuba, durant el segle XIX, de nombrosos catalans que buscaven com guanyar-se la vida i tornaven carregats de rom, tabac, ritmes i cançons. Igual que la rumba catalana -també anomenada flamenca- és hereva directa de la guaracha cubana i del garrotin creat pels gitans de Lleida. I va ser Gato Pérez, d'origen argentí, qui als anys setanta donà un nou impuls al gènere, a partir de la col·laboració amb els grups de rumba, salsa i jazz-rock de Barcelona.

- Pep Ventura, renovador de la sardana el segle XIX, va néixer a Alcalà la Real (Jaén), municipi on, actualment, l'entitat que impulsa la banda de música es l'Asociación Musical Pep Ventura (<http://asmupepventura.blogspot.com.es/>). El seu pare era de Figueres, ciutat on també va néixer KiKo Veneno, un dels renovadors del flamenc modern, "fill de militar i pagesa", com sol comentar ell mateix.

http://kikoveneno.net/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=2&Itemid=3

Participació de catalanes i catalans i els seus descendents en la cultura universal

En el punt anterior hem tractat la dimensió migratòria de la societat catalana. Fins i tot en l'actualitat, descendents de catalans nascuts a l'estranger són actualment figures del món de la música. És el cas d'Isabel Mebarak Ripoll, nascuda a Barranquilla (Colòmbia), de pare d'origen libanès nascut a Nova York i de mare d'origen català, i més coneguda com a Sakhira. I un altre exemple seria Pau Casals, català exiliat a Puerto Rico, on morí: era fill de pare català i mare porto-riquenya.

* Coneixeu altres exemples?

¹⁵ <http://www.cpnl.cat/noticies/16216/premis-dels-vii-jocs-florals>

RELACIONS DE GÈNERE

Pel que fa a certes cultures, es generen estereotips i prejudicis sobre la situació de la dona, i s'oblida que les desigualtats de gènere entre dona i home són presents en totes les societats del món. En moltes ocasions, se simplifiquen les relacions entre gèneres que s'estableixen en els diversos col·lectius, i aquest plantejament "estereotipa la imatge de les dones immigrades, les ubica en rols tradicionals de gènere (com a mare, mestressa de casa i cuidadora), en situacions delictives (com a víctimes i com a delinqüents) i també en ambients exòtics (per la roba que porten i els trets físics)." ¹⁶

Un dels temes que ha generat més debat en els darrers anys és l'ús del hijab (mocador amb què es cobreixen el cap algunes dones musulmanes) considerat com una pràctica cultural i religiosa masclista que coarta la llibertat de les dones i que no permet el seu desenvolupament personal. Tanmateix, com indica Abella, aquesta idea ha de ser matisada, ja que encara que en molts casos l'ús del hijab és degut a una imposició familiar, també hi ha moltes dones que el porten per convicció personal, com a part d'una estratègia de reivindicació de la seva identitat cultural o d'oposició política a la imatge "neutra" i "homogènia" pretesa per Occident. ¹⁷ Per conèixer la diversitat de raons per dur hijab, llegiu *El velo elegido* ¹⁸, en què es "posa èmfasi al potencial transformador que tenen les dones i les entitats a què pertanyen. Unes dones que, amb hijab o sense, reclamen que es respectin les seves decisions i afirmen que el suposat problema del hijab és un desplaçament del veritable conflicte: la desigualtat entre les persones". ¹⁹ El que mostra la diversitat interna entre les dones d'origen immigrant, per tant, no es pot generalitzar.

Cal parar atenció en el fet que habitualment veiem les desigualtats en les altres societats però no en la pròpia, com bé indica Rosa Cobo. ²⁰ En totes les societats, incloses les occidentals, s'estableixen pràctiques culturals fonamentades en el patriarcat, que pretenen dominar les dones a través del control del seu cos: controlant la vestimenta i fixant l'estereotip de dona ideal. La pressió per estar cada vegada més prima i semblar jove és un dels fonaments dels trastorns de l'anorèxia i la bulímia que pateixen moltes societats; s'estableix el color ideal de la pell (clar-blanc) que fa que moltes dones asiàtiques, ²¹ africanes o americanes es protegeixin del sol o utilitzin productes cosmètics que en teoria blanquegen la pell, i es desenvolupa la cirurgia plàstica que cerca un model de dona ideal, jove i amb unes mesures que no són pròpies de la majoria de dones.

¹⁶ Beiby Vaca i VV AA. ACSUR Las Segovias, 2009: "Elles i nosaltres. Una aproximació al discurs dels mitjans de comunicació sobre la dona immigrant" <http://www.acsur.org/IMG/pdf/INV.completaCata.pdf>, pàg. 4

¹⁷ Pàg. 31 ibid.

¹⁸ De Botton, L.; Puigvert, L. & Taleb, F. *El velo elegido*. Barcelona: El Roure, 2011

¹⁹ Vegeu també el curt *Hiyab* (2005), dirigit per Xavi Salas
http://www.youtube.com/watch?v=1OTcXyEhr_o

²⁰ "Ellas y nosotras en el diálogo intercultural" 2007 <http://www.ciudaddemujeres.com/articulos/Ellas-y-nosotras-en-el-dialogo>. Vegeu també <http://www.youtube.com/watch?v=1RISHwr0vDE>

²¹ Vegeu "El 'face-kini' triunfa en las playas de China" *La prenda, una máscara que cubre el rostro, se emplea para evitar ponerse moreno, algo que en el país asiático se asocia al campesinado.* La Vanguardia, 20/08/2012
<http://www.lavanguardia.com/vida/20120820/54338708137/face-kini-triunfa-playas-china.html>

Hi ha, doncs, un lligam entre interculturalitat i enfocament de gènere (Rosa Cobo) que confirma la necessitat de treballar les desigualtats, tant si són de gènere, de classe, d'origen, d'edat, de territori, etc. És per això que els moviments feministes s'han desenvolupat en totes les civilitzacions del món: africana,²² asiàtica, americana. També en societats en què hi ha més influència religiosa, com ara la musulmana.²³

I en aquest línia incideix el CIRD (Centre d'Informació i Recursos per a Dones) de l'Ajuntament de Santa Coloma.²⁴ “De les 434 dones ateses al servei al llarg de 2014, 313 són espanyoles i 121 són nascudes en un altre país. Això significa que el **27% de les dones que atensem són nouvingudes i el 73%, nascudes a l'Estat espanyol**”.²⁵

El servei va atendre dones de 26 nacionalitats. Entre les dones nouvingudes, les que més hi van acudir van ser les **marroquines amb un 6%, seguidament de Bolivianes, amb un 2.7%**.

D'altra banda, per les dades dels casos que ha tractat el CIRD no es pot fer una associació entre origen cultural i perfil d'agressor, ja que els homes poden ser de qualsevol nacionalitat i territori. De fet, el barri de residència predominant de les dones ateses és el barri Centre, seguit pel Singuerlín i Riu Sud.

²² Vegeu <http://veinn.wordpress.com/2011/06/23/feminismo-africano-diaspora-y-feminismo-negro/>, les obres de Remei Sipi <http://vimeo.com/11313295> o Soledad Vieitez Vieitez, M.S. (2005). Antropología y Género: Miradas desde África. Revista Crítica. Fundación Castroverd e (Ed.).

²³ <http://www.webislam.com/articulos/36847-feminismo-islamico-una-realidad-en-ascenso.html>
“Africana, aportacions per a la descolonització del feminisme” <http://www.ozeabap.org/>

²⁴ <http://www.gramenet.cat/temes/amb-les-persones/igualtat-de-genera/>

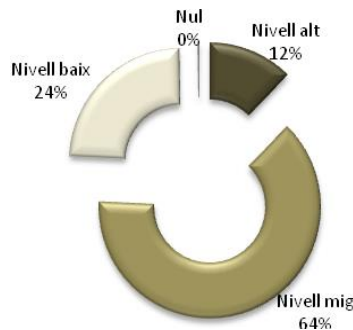
²⁵ Memòria 2014-2015 del CIRD

3- CONVIVÈNCIA: “ELS ESTRANGERS SÓN INCÍVICS I PERJUDIQUEN LA CONVIVÈNCIA.”

Malgrat els comentaris que ens poden arribar, cal saber que:

Les transformacions socioeconòmiques que viu la ciutat fan que la convivència es faci més complexa. L'Ajuntament de Santa Coloma impulsa des de l'any 2006 l'Equip de Mediació i Suport a les Comunitats de Veïns.

Dels casos tractats per l'equip de mediació de l'Ajuntament, la majoria són d'un nivell de conflictivitat mig:

Font: Memòria del Servei de Mediació 2016

En el període 2015-16, el nombre d'expedients en què s'ha treballat ha augmentat gairebé un 34% (495). Tot i això, el nombre d'expedients tancats ha augmentat un 3,84% i, per tant, ha millorat la rapidesa en la intervenció de l'equip.

Pel que fa al treball amb les comunitats de propietaris

Entre 2015 i 2016 s'ha treballat en totes les finques que d'acord amb la Llei de propietat horitzontal havien de formalitzar una comunitat de propietaris,²⁶ situades als districtes I, II, IV, V i VI (als barris de Can Mariner, Cementiri Vell, Centre, Llatí, Riera Alta, Riu Nord i Riu Sud, Fondo, Raval, Santa Rosa i Safarejos). Els barris treballats representen el 87% de la població de la ciutat, 118.742 dels quals (el 19,5%) és d'origen estranger.

De les 2.735 finques en què s'ha treballat, s'han entrevistat 1.308 presidents/presidentes o secretaris/secretàries de comunitat amb l'objectiu de detectar les dificultats que hi poguessin haver.

Amb la resta de finques, s'hi va contactar en una segona ronda d'entrevistes, amb l'objectiu d'arribar al màxim nombre de finques de la ciutat.

²⁶ Finques de tres o més propietaris, resideixin o no a l'edifici.

Segons el diagnòstic, més del 50% de presidents o secretaris manifesten no tenir dificultats.

Els motius pels quals les 111 dinamitzacions que s'han tancat durant l'any 2016 (10 obertes des de 2015 i 101 obertes el 2016) han estat els següents: 36 casos per resolució positiva, 37 casos per millora parcial de la situació, 9 casos d'impossibilitat d'acord i 17 casos per abandonament de la demanda. En 12 casos el tancament ha estat per derivació a un altre servei, concretament al servei de mediació.

D'altra banda, pel que fa a les intervencions veïnals, que es desenvolupen amb un treball de proximitat i en xarxa amb altres departaments, tenen a veure amb la detecció de situacions de vulnerabilitat i/o exclusió social, així com emergències i situacions de crisi. Aquestes, tenen l'objectiu de millorar la convivència i el benestar de les persones.

Les temàtiques tractades són:

- La Detecció i gestió de casos de vulnerabilitat i/o exclusió social.
- La Gestió d'emergències socials.
- La Intervenció en casos d'ocupacions d'habitatges.
- Intervencions puntuals.

S'han tancat 179 intervencions veïnals, 29 de les quals s'han derivat a altres serveis, en 4 casos s'ha desestimat i 116 casos han tingut una gestió o facilitació tancada. D'altra banda, 9 casos s'han interromput i finalment 19 casos han tingut un tancament amb acord i 2 casos amb un tancament sense acord.

D'aquests treballs surt una de les actuacions més significatives en pro de la convivència: els pactes per la convivència.

²⁷Font: Memòria 2016 Servei de Mediació

²⁸Font: Memòria 2016 Servei de Mediació

PACTES DE CONVIVÈNCIA

Conjunt de noves normes de convivència de la comunitat acordades entre tots els veïns i veïnes, tant propietaris com llogaters, les quals poden regular les relacions de convivència que s'estableixen entre els membres de la comunitat: horaris de descans, comunicació entre veïns, animals domèstics, festes, obres i ús dels espais comuns (ascensor, vestíbul, terrats, porta d'entrada, etc.).

PER A QUÈ SERVEIX?

- o Per crear una nova manera d'organitzar-se i conviure escollida per tothom.
- o Per prevenir conflictes futurs o situacions de dificultat.
- o Per facilitar l'adaptació de nous veïns i veïnes a la finca.
- o Per responsabilitzar tots el veïns i donar-los veu respecte de la convivència dins la comunitat.

COM ES DUU A TERME?

Els professionals del Servei de Mediació i Suport a les Comunitats treballen conjuntament amb els veïns, establint el contacte amb els membres de cada habitatge i organitzant les reunions d'elaboració dels pactes. A cada comunitat s'han de tenir en compte les necessitats detectades i els desitjos de canvi que expressa cadascú.

De fet, els pactes reflecteixen la composició plural del veïnat, i actualment ja és habitual que veïns i veïnes de nacionalitat estrangera siguin presidents i impulsors dels pactes.²⁹

²⁹ Servei de Convivència, Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet
Avinguda de la Generalitat, 112. Tel. 93 462 40 55

4. COMERÇ: “ELS COMERCIANTS ESTRANGERS OBREN QUAN VOLEN, REBEN AJUTS I NO ELS INSPECCIONEN.”

*** Malgrat els comentaris que ens poden arribar, cal saber que:**

El comerç és un sector econòmic molt dinàmic que expressa les característiques socioculturals de la població. Per exemple, la diversitat de Santa Coloma permet tenir una oferta gastronòmica internacional que permet gaudir d'una varietat culinària que va des de restaurants de qualsevol zona d'Espanya fins a diferents establiments de cuina de la Xina. Aquest és un signe d'identitat de la ciutat, un factor d'innovació i creativitat així com un element fonamental per adaptar-nos a un món cada dia més interdependent.

En aquesta línia se situen activitats com els “Sabors del Món”, una iniciativa de Fondo Comerç en col·laboració amb l'Ajuntament i el CNL L'Heura (Consorci per a la Normalització Lingüística).

Els comerciants d'origen immigrat, com que majoritàriament regenten establiments de proximitat, mantenen viu el tradicional petit comerç català. Així doncs, s'adapten a les necessitats i als hàbits de consum de la població on viuen.³¹

HORARIS COMERCIALS

La normativa sobre horaris comercials de la Generalitat estableix que:

Els comerços d'alimentació, drogueria i neteja o petits supermercats de menys de 150 m2 poden obrir cada dia excepte els festius de tancament obligatori (des de 2013 la Generalitat ha establert que siguin l'1 de gener i el 25 de desembre). Aquest establiments tenen l'obligació d'avançar el seu horari de tancament a les 20'00 els dies 24 i 31 de desembre.

³⁰Com així ho assenyalen especialistes com Richard Florida <http://www.creativeclass.com/>

³¹Per a més informació, <http://www.fondocomerc.cat>

³¹Vegeu “Franquicias familiares de sabor oriental”, de Luís Benvenuty, a La Vanguardia, 24 febrer 2011, pàg. 1-2, VIVIR.

³²

http://empresa.gencat.cat/ca/treb_ambits_actuacio/emo_comerc/emo_regulacio_comercial/emo_horaris_comercials/

També, segons la normativa, s'hi poden acollir els establiments comercials següents:

- Pastisseries, fleques, xurreries, rebosteries i establiments d'elaboració de plats preparats.
- Locutoris
- Comerços de premsa, flors i plantes
- Comerços de combustible i carburants
- Farmàcies
- Establiments de serveis com ara les agències de viatges³³

Per la seva part, l'Ajuntament de Santa Coloma ha establert una limitació, per raons d'ordre públic, en l'horari nocturn d'obertura dels establiments d'alimentació i conveniència (on venen de tot una mica), que afecta la zona sud (districtes V i VI). Aquest tipus d'establiment ha de tancar de 22.00 a 7.00 hores. Per a més informació podeu consultar l'adreça següent:

<http://www.gramenet.cat/temes/amb-les-persones/comerc-i-mercats/comerc/normativa-comercial/>

Així mateix, l'Ajuntament pot limitar temporalment -durant dos mesos- l'horari dels locals que hagin provocat reiterades queixes per alterar l'ordre públic i el benestar del veïns.

RUMOR 7: "ELS COMERCIANTS ESTRANGERS REBEN AJUTS PER OBRIR"

No hi ha ajuts específics de les administracions públiques per a comerciants de nacionalitat estrangera.

Com tots els ciutadans i en igualtat de condicions, els nous comerciants poden beneficiar-se de les ajudes i subvencions que les diferents administracions ofereixen tenint en compte criteris com l'edat i el gènere, **però mai en funció de la nacionalitat ni el lloc de procedència**. Per exemple, la Generalitat de Catalunya estableix cada any línies específiques d'ajuts en funció dels plans de promoció del comerç³⁵ i sempre amb la implicació de les associacions de comerciants locals (com l'ACI <http://www.acisantacoloma.cat/> o Singuerlín Comerç).

³³ Llei 8/2004, de 23 de desembre, d'horaris comercials i Llei 17/2005, de 27 de desembre, de modificació de la Llei 8/2004. Per a més informació, vegeu: <http://www.parlament.cat/document/cataleg/47951.pdf>

³⁴ Per a més informació vegeu: <http://www20.gencat.cat/portal/site/empresaiocupacio/menuitem.32aac87fcae8e050a6740d63b0c0e1a0/?vgnnextoid=47e38a6821bdd210VgnVCM1000008d0c1e0aRCRD&vgnnextchannel=47e38a6821bdd210VgnVCM1000008d0c1e0aRCRD&vgnnextfmt=default>

L'Ajuntament de Santa Coloma va dur a terme, durant 2009 i 2010, dos programes de suport als comerços que feien reformes, als barris centrals i de la Serra d'en Mena. Les actuacions que se subvencionaven eren les de suprimir les barreres arquitectòniques i millorar l'accessibilitat, així com fer la retolació exterior, com a mínim, en català. També es valorava el fet de pertànyer activament a associacions que actuessin al territori i participessin en els plans de dinamització dels barris.

I per a les persones emprenedores, l'Ajuntament ofereix serveis d'informació i assessorament, així com infraestructures -ubicades als centres d'empresa Can Peixauet i Bosc Llarg-³⁶ per crear i gestionar projectes empresarials. En la mateixa línia, la Generalitat³⁷ també ofereix suport per als l'emprenedors adreçats especialment a col·lectius concrets de dones, joves o discapacitats, i per a cooperatives i emprenedors socials; mai, doncs, segons la nacionalitat.

A més, solament una minoria d'immigrants propietaris d'un comerç coneix els ajuts als quals tenen dret tots els comerciants, com demostra l'informe La immigració i el comerç a Catalunya, de l'any 2009, realitzat per la Confederació de Comerç de Catalunya, en què ja s'indicava que el 89% dels comerciants estrangers no coneixia l'existència d'aquests ajuts.

RUMOR 8: "ES FINANÇEN A TRAVÉS DE MÀFIES"

Alguns comerciants d'origen estranger aconsegueixen finançament a través de préstecs solidaris, normalment procedents de xarxes familiars i col·lectives, tot i que, cada vegada conjunquen més aquests ajuts amb serveis bancaris.

A més, cal tenir present que aquests sistemes d'estalvi col·lectiu (familiar, cultural...) estan estesos arreu del món. A casa nostra en tenim diversos exemples com són les **comunitats autofinançades**, que són una bona sortida a situacions de crisi i de dificultats per accedir a crèdits personals. Per a més informació consulteu: <http://comunidadescaf.wordpress.com/>

Una altra de les vies molt utilitzades per finançar nous comerços és la **capitalització de la prestació per atur**, fet que implica que el futur comerciant primer havia hagut de cotitzar.

Tanmateix, una persona de nacionalitat extracomunitària, per poder ser empresària (o comerciant) ha de tenir permís de treball per compte propi; per accedir-hi, ha hagut de tenir un permís permanent de treball per compte d'altri, per la qual cosa com a mínim ha hagut de cotitzar durant 5 anys abans de ser comerciant. A més a més, ha d'acreditar la inversió prevista per al negoci, tenir un projecte empresarial i acreditar que disposa de les llicències i permisos corresponents, entre d'altres requisits

³⁶ <http://www.grameimpuls.cat/on-som>

³⁷ <http://inicia.gencat.cat/inicia/cat/plaEmpresa.do>

³⁸ Per a més informació, consulteu el CIAPE

RUMOR 9: “CANVIEN DE PROPIETARI CADA 5 ANYS PERQUÈ AIXÍ NO PAGUEN IMPOSTOS.”

Hi ha un rumor que diu que els comerços estrangers canvien cada 5 anys de propietaris perquè hi ha una exempció d'impostos cada vegada que es canvia la titularitat del comerç.

Això és totalment fals. No hi ha cap ajut per canviar de titularitat.

El que succeeix és que alguns comerciants estrangers, si no els funciona el negoci o no prosperen, canvien d'establiment i a vegades de tipus de comerç. Estem parlant d'un sector molt dinàmic, en el qual els protagonistes cerquen oportunitats; poden començar per un restaurant i continuar amb una botiga de roba.

També cal tenir present que no tots tenen èxit: hi ha negocis que tanquen, i altres, en canvi, obren.

QUINS COMERÇOS HAN DE PAGAR L'IAE?

Hi ha la percepció que els comerciants estrangers no paguen l'IAE (impost d'activitats econòmiques) però els comerciants autòctons, sí.

En realitat, l'any 2003, les autoritats espanyoles van establir que l'IAE solament han de pagar-lo les persones físiques, nacionals o estrangeres, que facturin més d'un milió d'euros anuals. La majoria de les botigues dels estrangers són petites tendes d'aliments o roba i no sobrepassen aquest llindar de facturació. Per tant, compleixen la llei.

QUALITAT DEL GÈNERE QUE ES VEN

També es creu que els preus que ofereixen algunes fruïteries regentades per nouvinguts són més baixos que als establiments habituals perquè no passen els corresponents controls de qualitat, sanitat i higiene. Hem contrastat aquesta informació amb els tècnics responsables de salut i ens informen que **és obligatori que tot el gènere passi les inspeccions establertes.**

Altres motius més raonables per explicar aquests preus són perquè es compren els productes en grans quantitats que després es distribueixen a diverses botigues i/o restaurants, i també perquè el marge comercial que hi apliquen és bastant reduït. Per tot això els productes surten més barats. El preu del gènere també pot variar segons el tipus d'aliment, la qualitat, la procedència i per altres factors que abarateixen o encareixen la mercaderia, igual que passa en establiments regentats per autòctons.

US DE LA VIA PÚBLICA

Exposició del gènere al carrer

Tots els comerços de la nostra ciutat necessiten una llicència per poder exposar els seus productes al carrer, quan l'ocupació supera els 40 cm que permet la normativa. Aquesta llicència s'atorga només si el comerç reuneix tots els requisits i si s'ajusta a les ordenances municipals.

Terrasses d'estiu

Quan arriba la calor, els bars i restaurants de la nostra ciutat aprofiten per posar les terrasses a l'aire lliure. Aquest esdeveniment propicia més la vida social al carrer i genera nous punts de trobada a la ciutat.

La instal·lació d'aquestes terrasses, a Santa Coloma, es regula a través de la concessió de llicències per a la instal·lació de terrasses a les places, carrers i espais públics.

Els criteris són els mateixos per a tots els establiments, sense distincions. A més, es vetlla perquè la instal·lació de terrasses no dificulti la circulació dels vianants ni el desenvolupament d'altres usos que es fan a l'espai que ocupen, tenint sempre en compte també les persones amb mobilitat reduïda o amb altres discapacitats.

Per a més informació: <http://oiac.grame.net/oiac/documents/833900003.pdf>

RETOLACIÓ COMERCIAL, TENDALS, MARQUESINES I BANDEROLES

Segons la Llei 1/1998, de 7 de gener, de política lingüística, tots els rètols o cartells de caràcter fix de l'establiment, tant de l'interior (caixes, sortida) com de l'exterior, han d'estar redactats, com a mínim, en català. Aquesta normativa no s'aplica a les marques, als noms comercials ni als rètols o cartells, que ja els regula la legislació de la propietat

Les ordenances de Santa Coloma de Gramenet són les que preveuen les característiques i la disposició de la retolació exterior de l'establiment, dels tendals, de les marquesines i de les banderoles. Preveuen com s'han d'integrar a la façana, com han de ser els sistemes d'il·luminació, la limitació o no dels usos de les banderoles, etc.

Podeu rebre més informació a l'OIAC (Oficina d'Informació i Atenció Ciutadana).

RUMOR 10: “NO ELS INSPECCIONEN I PODEN SER UN PERILL PER A LA SALUT.”

L'Ajuntament de Santa Coloma disposa d'una normativa de disciplina de mercat que consisteix a comprovar, investigar i controlar l'adequació de productes i serveis. És Inspecció de Consum qui s'encarrega d'orientar sobre la normativa i de vetllar perquè es compleixi. Per conèixer aquesta normativa podeu consultar

http://www.grame.net/fileadmin/Files/Ajuntament/comercio/guia_bpc/guiacast.pdf

El Programa de seguretat alimentària de l'Ajuntament (Servei de Salut i Acció Comunitària) intervé en el procés d'obertura d'un nou establiment comercial d'alimentació i en el control dels establiments ja existents, **independentment de la nacionalitat del propietari**. D'aquesta manera es garanteix la seguretat dels aliments: avalua i gestiona els riscos per a la salut vinculats a cada un dels esllaons de la cadena alimentària.

RECOMANACIÓ: Cal estar pendent de possibles canvis en la normativa sobre el procés d'obertura d'un comerç o sobre els horaris comercials perquè és probable que en la legislació estatal es canviïn les actuals disposicions autonòmiques i municipals.

5. EDUCACIÓ: “Els alumnes estrangers tenen places reservades, baixen el nivell educatiu i es queden les beques de menjador.”

La Declaració Universal dels Drets Humans estableix, en l'article 26, que:

“1. Tota persona té dret a l'educació. L'educació ha de ser gratuïta, si més no, en el grau elemental i fonamental. L'ensenyament elemental és obligatori. Cal que l'ensenyament tècnic i professional sigui generalitzat, i que s'obri a tothom l'accés als estudis superiors, amb plena igualtat per a tots i amb atenció al mèrit de cadascú.

2. L'educació ha de tendir al ple desenvolupament de la personalitat humana i al reforçament del respecte dels drets humans i de les llibertats fonamentals. Ha d'afavorir la comprensió, la tolerància i l'amistat entre totes les nacions i tots els grups socials o religiosos, i la difusió de les activitats de les Nacions Unides per al manteniment de la pau.”

39

***Malgrat els comentaris que ens poden arribar, cal saber que:**

L'evolució demogràfica fa disminuir l'alumnat estranger

Segons dades del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya, si el curs 2011-2012 fou el primer, des de fa vuit anys, en què el saldo d'alumnes nouvinguts als centres educatius catalans minvava, és a dir n'arribaven menys i el nombre dels que se'n van era superior, als darrers cursos 2014-2015 i 2015-2016 observem un creixement de l'arribada de nouvinguts als centres educatius.

- A Catalunya, el percentatge d'alumnes immigrants a les escoles el curs 2014-2015 era del 12,32 %. El 85,93 % estaven inscrits en centres públics, i el 14,07 %, en centres concertats o privats.

- La Federació d'Associacions de Pares d'Alumnes d'Ensenyament Secundari de Catalunya (FAPAES) publica la guia *Ajudem les famílies nouvingudes. Llibret de suport a les AMPA per a l'acollida i integració de famílies d'alumnes nouvinguts*. Aquesta guia promou el treball conjunt de les AMPA i les escoles, especialment el moment de l'arribada de famílies nouvingudes, moment clau per garantir l'èxit posterior. Posa èmfasi a promoure la participació activa de les famílies nouvingudes a aquelles associacions i fa un recull de bones pràctiques.⁴⁰

³⁹Per a més informació, consulteu la web de l'Institut de Drets Humans de Catalunya: <https://www.idhc.org/es/>

⁴⁰Aquesta guia la trobareu a l'adreça següent: <http://www.fapaes.net/pdf/LlibretImmigracioobert.pdf>

ATENCIÓ AMB LES PERCEPCIONS: A vegades podem passar davant d'un centre educatiu a les hores d'entrada o sortida de classe i, en observar l'alumnat i les seves famílies, podem percebre que "hi ha molts estrangers". Atenció, perquè novament, si ens fixem només en l'aspecte físic o la roba, ens podem equivocar.

POTSER CONSIDERAREM QUE HI HA ALUMNES QUE SÓN IMMIGRATS, I TANMATEIX, EL FET ÉS QUE SÓN DE SANTA COLOMA DE TOTA LA VIDA PERQUÈ HI HAN NASCUT O PERQUÈ VAN VENIR DE MOLT PETITS.

MATRICULACIÓ EN CENTRES EDUCATIU

Què és la preinscripció?

Per obtenir plaça en una escola finançada amb fons públics (pública o privada concertada), les famílies, primer de tot, han de fer una sol·licitud d'admissió. Això és la preinscripció, que s'ha de fer en una data determinada. Un cop fet aquest procés de demanar plaça, els centres puntuen les sol·licituds que han rebut d'acord amb el barem que estableix la normativa i informen de l'assignació de les places. La confirmació de la plaça assignada es fa durant el procés de matriculació.

Hi ha dos aspectes molt importants en el procés de preinscripció i matriculació:

- 1. Tota la gestió és absolutament gratuïta.** La preinscripció s'ha de formalitzar al mateix centre que s'ha triat com a primera opció o a l'Oficina Municipal d'Escolarització.
- 2. La duplicitat de preinscripcions, és a dir, la presentació de l'imprès de preinscripció a diversos centres, comporta la invalidació dels drets de prioritat.** En l'imprès de sol·licitud es recomana sol·licitar el màxim nombre de centres, tant públics com concertats.

Qui s'ha de preinscriure?

- Alumnes que han d'iniciar educació infantil, primària (dels 3 als 12 anys) o ESO (dels 12 als 16 anys).
- Alumnes que volen o han de canviar de centre.
- Infants que vulguin accedir a les escoles bressol municipals.
- Joves que han d'iniciar el batxillerat, cicles formatius de grau mitjà, PQPI, cicles formatius de grau superior o cicles artístics.

Per a més informació, podeu entrar a la web municipal

<https://www.gramenet.cat/ajuntament/arees-municipals/educacio/>

RUMOR 12: "ELS ESTRANGERS TENEN PLACES RESERVADES A LES ESCOLES BRESSOL MUNICIPALS"

Les dades del curs 2016-2017 indiquen que el nombre total de places per a les escoles bressol municipals va ser de 646, de les quals, només i corresponien a famílies de nacionalitat estrangera 167.

I pel que fa a les places reservades a infants amb necessitats educatives especials (NEE), de les 48 que hi ha distribuïdes entre totes les escoles bressol, 47 corresponents a sol·licituds derivades d'institucions com CREDA, EAP o ASPANIDE i de Serveis Socials.

Com podem constatar per les dades, MAI no es fa cap reserva de plaça d'acord amb la nacionalitat.

ADMISSIÓ ALS CENTRES PÚBLICS

Hi ha la creença que a l'hora d'admetre un nen a l'escola existeixen uns criteris específics que discriminen uns col·lectius respecte d'altres, i que la procedència del nen i la seva família és determinant a l'hora de tenir plaça.

Les persones que formem part de la Xarxa de Transmissió de Valors desmentim aquesta informació i us fem arribar els criteris que la Generalitat té en compte:

CRITERIS DE PRIORITAT EN L'ADMISSIÓ DE L'ALUMNAT

Criteris específics: podeu consultar-los detalladament a www.gencat.cat/preinscripcio

Criteris generals:

- * Tenir germans al centre, pares o tutors legals que hi treballen o tenir germans en un centre públic adscrit.
- * Proximitat del domicili o del lloc de treball al centre sol·licitat en primer lloc (només una opció).
- * Rebre, els pares o tutors, l'ajut de la RMI (renda mínima d'inserció).
- * Per discapacitat de l'alumne, dels germans o dels pares o tutors, igual o superior al 33 %.
- * En el cas de batxillerat, la nota mitjana.

Criteris complementaris:

- * Ser membre d'una família nombrosa o monoparental.
- * Tenir una malaltia crònica (l'alumne) que afecti el sistema digestiu, endocrí o metabòlic (s'hi inclouen les persones celíaques).

LLUITA CONTRA L'ABSENTISME ESCOLAR

A partir d'un treball coordinat entre els Serveis Educatius, la Policia Local i l'Equip de Mediació, s'ha aconseguit una millora objectiva quant a l'escolarització de menors, la salubritat i les condicions de vida, gràcies al seguiment que s'ha efectuat del programa de vacunacions i d'actituds incíviques. Per exemple, actualment, el 73% dels menors gitanos d'origen romanès estan escolaritzats i tenen un seguiment a càrrec de Serveis Socials. (Font: Memòria del mandat 2007-2011. Equip de Mediació i Intervenció Immediata al Territori. Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet, pàg. 14)

RUMOR 14: "L'ALUMNAT ESTRANGER BAIXA EL NIVELL EDUCATIU."

Pot haver-hi la percepció que l'arribada d'alumnes de nacionalitat estrangera fa baixar el nivell educatiu del conjunt de l'alumnat. Però observant les xifres constatem que és precisament l'alumnat estranger qui més ho pateix.

"La taxa de fracàs escolar és especialment alta entre els alumnes nouvinguts: més del 40% d'estudiants d'incorporació tardana d'origen estranger acaba l'escolaritat sense el títol d'ESO, mentre que la mitjana general és del 30%."

42

Segons l'informe **PISA 2009: avaluació de les desigualtats educatives a Catalunya**, de la Fundació Jaume Bofill,⁴³ de la macroavaluació de l'OCDE que mesura el nivell de comprensió lectora, matemàtiques i ciències dels alumnes de 15 anys, es desprèn que "l'efecte company" té impacte sobre l'alumne immigrant, però no sobre els nadius. En definitiva, com afirma una mestra de primària al seu blog

44

"els resultats educatius no depenen de l'origen de l'alumnat, sinó de la situació en què es troben les seves famílies". Per tant, veiem com són les desigualtats socioeconòmiques les que influeixen en el rendiment escolar.

⁴² Font: Generalitat de Catalunya, Pacte Nacional per la Immigració, Document de consens, 2012
http://treballiaferssocials.gencat.cat/web/content/03ambits_tematicos/05immigracio_refugi/03politiquesplansactuacio/02pactenacionalimmigracio/document_consens_2012/document_consens.pdf

⁴³ Jaume Ferrer <http://www.fbofill.cat/index.php>

⁴⁴ Per a més informació, <https://arrandeterra.wordpress.com/2012/09/11/meritxell-la-qualitat-de-les-escoles-no-depen-de-lorigen-de-lalumnat-sino-de-la-vulnerabilitat-social-de-les-families/>

⁴⁵ <http://www.aulaintercultural.org/>

Tanmateix, la **immigració també fa aportacions que milloren els resultats educatius** del conjunt de l'alumnat. Per exemple, els mestres de l'Escola Pública Miguel Hernández, de Badalona, després d'haver observat que els alumnes provinents de la Xina tenien un nivell en matemàtiques molt superior al d'altres infants,⁴⁵ han decidit **adoptar els mètodes xinesos per a l'aprenentatge de les matemàtiques**. Concretament, els infants aprenen a comptar des de ben petits a través de la manipulació d'objectes i no sols mentalment. A més, també compten grans quantitats. D'aquesta forma, pretenen equiparar el nivell de tots els alumnes que tenen a classe.

ESPLAIS I CASALS D'ESTIU

A l'estiu ens trobem amb un tema força important per a les famílies: els esplais i casals d'estiu. Corre el rumor que hi ha esplais municipals amb servei de menjador, servei subvencionat només en un 30% per a la població autòctona i en un 90% per a la nouvinguda.

Aquesta informació no és certa, com ho corrobora el Departament d'Ensenyament:

Els casals d'estiu ofereixen una beca que les famílies poden sol·licitar durant la segona quinzena del mes d'abril. Aquestes ajudes concedeixen a cada família un percentatge que pot ser del 25, el 50, el 75 o d'altres quantitats, en funció de la situació econòmica familiar, sense discriminar per raons de nacionalitat, sexe o lloc de procedència.

En el cas de les guarderies, les públiques ja estan subvencionades. Si alguna família necessita alguna ajuda més, com per exemple una beca de menjador, se sol·licita a Serveis Socials, els quals apliquen uns barems per concedir-les, al marge també de la nacionalitat, el sexe, la religió o el lloc de procedència.

RUMOR 15: "ELS PROBLEMES D'HIGIENE AL COL·LEGI ELS PROVOQUEN, SOBRETOT, ELS NENS IMMIGRANTS."

Els temes d'higiene a l'escola primària es treballen en el marc del programa educatiu i de manera integrada dins del currículum escolar. Sovint, aquests aspectes estan **relacionats amb situacions socials i de pobresa**, però no amb el lloc d'origen de la població.

6. HABITATGE: “ES QUEDEN TOTS ELS HABITATGES SOCIALS.”

*** Malgrat els comentaris que ens poden arribar, és important saber que:**

Les condicions per poder presentar-se a l'adjudicació d'un habitatge de protecció oficial estableixen el següent:

Com en anteriors sortejos, s'hi pot presentar qualsevol persona major d'edat, **empadronada a Santa Coloma de Gramenet** i que ho hagi estat **durant els últims 10 anys**. Aquest període deixa fora la majoria de la població immigrada (independentment de la nacionalitat que tinguin), ja que el gran augment de la immigració es produeix precisament en aquests darrers 10 anys. Així, l'any 2011, el percentatge de població estrangera a Santa Coloma era del 22,5 %, mentre que el 2015 era del 19,5 %. (Font: Anuari 2015, Ajuntament de Santa Coloma).

En aquestes promocions es tenen en compte els ingressos econòmics i la possibilitat d'obtenir una hipoteca, mai l'origen o el lloc de naixement dels sol·licitants.

Un percentatge d'habitatges d'aquestes promocions es reserva exclusivament per a les persones que tinguin alguna discapacitat concreta o mobilitat reduïda.

No hi ha cap reserva ni privilegi en l'accés a l'habitatge en funció de la nacionalitat.

Per a més informació: <http://www.gramenet.cat/temes/amb-les-persones/benestar-social-i-families/habitatge/habitatge-social/>

7. SALUT: “ELS IMMIGRANTS COL·LAPSEN LA SANITAT.”

** Malgrat els comentaris que ens poden arribar, cal saber que:*

La Declaració Universal dels Drets Humans estableix, en l'article 25, el següent:

1. Tota persona té dret a un nivell de vida que asseguri la seva salut, el seu benestar i el de la seva família, especialment quant a alimentació, vestit, habitatge, atenció mèdica i als serveis socials necessaris; tota persona té dret a la seguretat en cas de desocupació, malaltia, invalidesa, viduitat, vellesa o en qualsevol altre cas de pèrdua dels mitjans de subsistència a causa de circumstàncies alienes a la seva voluntat.

2. La maternitat i la infantesa tenen dret a una ajuda i a una assistència especials. Tot infant nascut fora o dintre del matrimoni, frueix d'igual protecció social.

Tanmateix, a partir de l'1 de setembre de 2012 entrà en vigor el Reial decret 1192/2012, de 3 d'agost, el qual regula la condició d'assegurat i de beneficiari de l'assistència sanitària a Espanya, a càrrec de fons públics i a través del Sistema Nacional de Salut (SNS). Aquesta llei estableix quines són les persones que poden estar assegurades i tenir dret a l'assistència sanitària a Espanya. També determina que tots els ciutadans empadronats -si no és que hi ha convenis establerts entre els diferents estats que estableixin altres acords- sí que tenen dret a l'assistència mèdica en els casos següents:

- les urgències
- els embarassos i els parts
- els menors de 18 anys

Contràriament, el conseller de Salut va manifestar la necessitat de mantenir el model de SNS universal com a model de sistema sanitari estatal.

A Catalunya hi ha 600.000 persones que no han estat reconegudes per l'Institut Nacional de la Seguretat Social, 180.000 de les quals són estrangers sense permís de residència. La resta, 420.000 persones amb ciutadania espanyola han d'acreditar la seva condició d'assegurats o beneficiaris davant l'INSS i, d'aquesta manera, aconseguir l'assistència sanitària de ple dret. A tots se'ls regularitzarà la seva situació en un període de sis mesos, en el decurs dels quals seguiran tenint accés a l'assistència sanitària integral.

Cal regularitzar l'accés a l'assistència sanitària de les persones estrangeres empadronades que no estan assegurades per evitar perjudicis per a la salut d'aquestes persones, que es poden produir en cas de no rebre l'esmentada assistència, per evitar un augment de la vulnerabilitat dels col·lectius amb risc d'exclusió social i també per evitar els riscos generals en l'àmbit de la salut pública i comunitària que poden provocar un conjunt de malalties infeccioses sense control.

Estrangers nouvinguts sense permís de residència

A Catalunya, pel que fa a les persones nouvingudes, poden demanar l'accés a l'atenció sanitària a càrrec del CatSalut a partir del moment en què puguin acreditar tres mesos d'empadronament continuat a Catalunya. En el moment en què se'ls registri i se'ls lliuri un document d'accés a l'assistència, renovable anualment, tindran dret a l'atenció primària, a la prestació farmacèutica (copagament del 40%) i als programes de salut pública, a més de l'assistència que estableix el Reial decret espanyol. L'estada reconeguda i continuada al Servei no s'ampliarà fins al cap d'un any, com també l'atenció en l'assistència especialitzada programada, prèvia validació del Servei Català de la Salut (CatSalut).

Estrangers empadronats a Catalunya als quals l'Institut Nacional de la Seguretat Social no ha reconegut l'assistència sanitària

Al Registre Central d'Assegurats (RCA) del SCS (CatSalut), hi consten 180.000 estrangers sense permís de residència que no compleixen els criteris perquè el Sistema Nacional de Salut, d'acord amb el Reial decret, els asseguri.

Aquest col·lectiu tenia de termini fins al dia 31 de març de 2013 per poder acreditar la seva situació i tenir accés a l'assistència de cobertura pública. Durant aquest termini no queda afectat el seu accés a l'atenció sanitària. Per tal de concretar els passos que han de seguir aquestes persones en situació de residència irregular, CatSalut i les entitats proveïdores els informarà de la documentació que han d'aportar, un cop comprovat que no consten com a assegurats a l'INSS.

Per a la inclusió i protecció social, cal que presentin al seu centre d'atenció primària (CAP) la documentació següent: el document que acredita la seva identitat; el full d'empadronament, amb un mínim de tres mesos d'empadronament previ a la sol·licitud, i un document que acrediti que tenen uns ingressos inferiors a la renda bàsica.

Un cop presentada tota la documentació, els casos que acreditin que fa més d'un any que estan empadronats a Catalunya de forma continuada, tindran dret a l'assistència sanitària integral i se'ls facilitarà un document, renovable anualment, que els donarà accés a l'assistència sanitària que ofereix la xarxa assistencial de Catalunya. Així doncs, no es pot fer servir en d'altres comunitats autònomes ni dona dret a la targeta sanitària europea.

Els estrangers empadronats a Catalunya, però que malgrat la seva regularització, no fa encara un any que hi viuen, poden disposar d'un document d'accés a l'assistència sanitària, també de renovació anual, i tenen accés a l'atenció primària i als programes de salut pública, a més de l'atenció que estableix el Reial decret (urgències, atenció als menors de 18 anys i atenció a l'embaràs i al part).

El Departament de Salut garanteix l'assistència sanitària de cobertura pública a tota la població empadronada a Catalunya. A les persones estrangeres sense residència legal majors d'edat empadronades, se'ls ha enviat la targeta N1 (menys d'un any d'empadronament) o N2 (més d'un any d'empadronament), i a les majors d'edat de qui no consta empadronament se'ls ha enviat una carta per tal que l'acreditin.

Font: http://www.govern.cat/pres_gov/AppJava/govern/notespremsa/184889/departament-salut-garanteix-lacces-llassistencia-sanitaria-poblacio.html

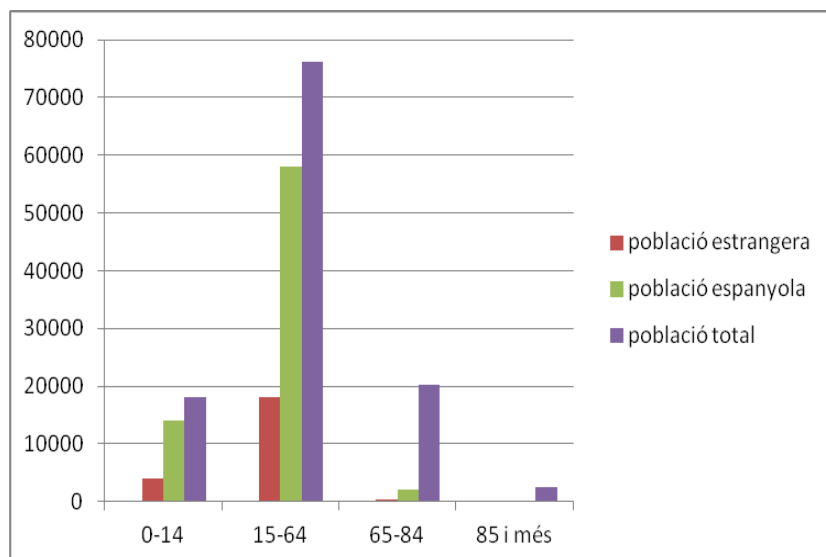
ALTRES ASPECTES QUE CAL CONSIDERAR

La proximitat és un dels criteris d'assignació dels recursos sanitaris, l'anomenada àrea d'influència. Per tant, és lògic que les sales d'espera dels CAP reflecteixin la diversitat (edat, gènere, nacionalitat, etc.) del barri o municipi on estan ubicats.

Així mateix, altres factors també condicionen la incidència de la població estrangera en el recursos sanitaris. Cal tenir present que les dades que ara presentarem corresponen a l'any 2009, any en què la població estrangera era superior a l'actual.

Els ciutadans estrangers són més joves que els nacionals

Només el 1,47 % dels estrangers que viuen a Santa Coloma té més de 65 anys, davant el 15,87% % dels habitants de nacionalitat espanyola. La mitjana fa que sigui solament el 17,34% del total de la població de Santa Coloma la que supera els 65 anys.

Font: IDESCAT

El fet de ser una població majoritàriament jove fa que vagin menys al metge que la resta de ciutadans.

- En [un estudi sobre l'accés a la sanitat pública](http://ep00.epimg.net/sociedad/imagenes/2012/04/24/actualidad/1335254687_707783_1335262552_sumario_grande.jpg)⁴⁶ dels immigrants de la Comunitat de Madrid fet el 2009 es diu que 8 de cada 100 nacionals van a l'hospital cada any, per només 5,8 estrangers de cada 100.

Estudi d'Àngel Alberquilla:

⁴ http://ep00.epimg.net/sociedad/imagenes/2012/04/24/actualidad/1335254687_707783_1335262552_sumario_grande.jpg
⁶

Un dels estudis més exhaustius va ser el que van elaborar metges de l'Atenció Primària de Saragossa. S'hi van analitzar més de 5 milions de visites, d'una població de 473.523 persones (de les quals, l'11,17% eren immigrants). Segons aquesta anàlisi, els immigrants adults van anar 4,2 vegades a la consulta mèdica, mentre que els espanyols ho van fer 6,7 vegades.⁴⁷

L'únic servei mèdic on hi ha una presència més rellevant d'estrangers és a les unitats de maternitat. Ara bé, des de 2010, la natalitat provinent de dones estrangeres també està disminuint. Segons dades del Instituto Nacional de Estadística (INE), les criatures nascudes de mares estrangeres en el primer semestre de 2016 van ser 35.044 (el 17,92% del total), una xifra inferior als 47.084 del mateix període de 2010 (el 20,2% del total).⁴⁸

Només el 7,3 % dels pacients que van passar per quiròfan a Catalunya, el 2009, eren immigrants estrangers, segons la Conselleria de Salut (mentre que el percentatge de població immigrant a Catalunya és del 15,7%).

- ✓ Una altra raó de l'ús inferior del sistema sanitari públic és el desconeixement que en tenen algunes persones de nacionalitat estrangera: perquè acaben d'arribar, perquè no ho han necessitat, per mobilitat territorial...
- ✓ No podem oblidar, d'altra banda, que hi ha persones de diversos orígens -també espanyol- que fan servir altres sistemes de salut (medicina xinesa, homeopatia, etc.)

* Coneixes altres raons?

Per a més informació, consulteu la web d'Immigració i Salut (Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya), Servei de Suport al Personal Sanitari: <http://canalsalut.gencat.cat/ca/inici/>

RUMOR 18: "ELS ESTRANGERS COL-LAPSEN LES URGÈNCIES"

Un estudi de l'Hospital de Sant Pau de Barcelona conclou que l'assistència a urgències de la població estrangera és la mateixa que l'espanyola: exactament el 14,2% del total de pacients, que correspon al percentatge de població estrangera que viu a l'àrea d'influència de l'hospital.

⁴⁷ <http://pobrezacero.wordpress.com/2012/08/11/8-mitos-y-mentiras-sobre-inmigracion-y-sanidad/>

⁴⁸ Font: *El Mundo*, 19-01-2012

RUMOR 19: “GASTEN MÉS EN MEDICAMENTS”

Els immigrants estrangers tenen un consum farmacèutic de 94,8 euros l'any, mentre que les persones de nacionalitat espanyola hi gasten 166,5 euros anuals. (EAE Business School-2014)

LES FAMÍLIES IMMIGRANTS NO VACUNEN ELS SEUS FILLS?

Tots els infants que viuen a Sant Coloma estan inclosos en el “Programa d’atenció al nen sa” i, per tant, en el programa de control de vacunes, un aspecte del nostre sistema sanitari molt valorat per tothom.

Això no obstant, hi ha famílies que no volen acollir-se al programa de control vacunal, ja que valoren aquest control des d’una perspectiva de medicina alternativa que no inclou les vacunacions.

Cal tenir present també les campanyes de vacunació que l’Organització Mundial de la Salut (OMS), els governs locals i la cooperació internacional realitzen als països d’origen de les persones migrades, cosa que garanteix l’estat de vacunació dels infants que arriben a la nostra ciutat.

IMPORTANT: L’opinió dels metges

Un grup de facultatius va elaborar un document sobre l’accés al sistema sanitari de les persones migrades en el qual afirmaven: “Quant al xarampió, [...] la vacuna no és eficaç al 100% i el fet que continuï havent-hi casos respon tant a l’acumulació de persones susceptibles a la malaltia com al fet que algunes famílies prefereixen no vacunar els seus fills. El document precisa que aquesta actitud és «bastant més freqüent entre persones autòctones que entre les immigrades recentment», i relata que un rebrot que hi va haver el 2006 va respondre a això.”⁴⁹

⁴⁹ Font: [El Periódico de Cataluña](#), TONI SUST, 2011-05-20

Alegato médico contra el PPC por asociar inmigración y enfermedad

RUMOR 21: “ELS ESTRANGERS ENCOMANEN MALALTIES QUE JA ESTAVEN ERADICADES.”

L'opinió dels metges:

«És una fal·làcia parlar de la salut com un perill públic quan es tracta de la dels immigrants, una cosa que és rotundament falsa, que es diu de mala fe. Qui ho diu no creu en l'equitat de tota la població».

També apunten que el flux d'entrada d'immigrants s'ha detingut dràsticament per la falta d'oportunitats laborals i neguen que la tuberculosi i el xarampió estiguessin ja eradicats fa uns anys. De la tuberculosi destaquen que el contagi és molt més fàcil en «entorns empobrits i insalubres» i suggereixen que l'Administració ha de centrar-se a combatre aquestes condicions.⁵⁰

RUMOR 22: “ARA CONTRACTEN MÉS METGES ESTRANGERS QUE NO ESTAN PREPARATS PERQUÈ SURT MÉS BARAT”

El sistema de salut de la Generalitat demana que els professionals tinguin la titulació segons els requisits vigents. Fa un temps (no gaire) hi havia una manca de professionals sanitaris que va fer que es busquessin de manera activa professionals que ara formen part del sistema de salut. No es pot dir que aquests professionals no tinguin la capacitació; en tot cas, si hi ha queixes en aquest sentit, s'han de derivar al servei d'atenció a l'usuari de l'ICS i/o al Departament de Salut, tal com es faria davant de qualsevol atenció no adequada.

EL SISTEMA SANITARI NO ES FINANÇA AMB LES QUOTES A LA SEURETAT SOCIAL

Una part de la població no coneix exactament la forma com es finança el sistema nacional de salut. El Baròmetre sanitari de 2009, un estudi d'opinió que publica cada any el Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat, en col·laboració amb el Centre d'Investigacions Sociològiques, assenyalava que el 46,2 % de les persones que van respondre aquesta pregunta creia que la sanitat pública a Espanya es finançava amb les quotes a la Seguretat Social que satisfan les persones que treballen. Tan sols el 27,2 % va manifestar que es finança mitjançant els impostos que paga tota la ciutadania.

Efectivament, des de l'1 de gener de 1999, l'Estat va assumir totalment el finançament de l'assistència sanitària i es va suprimir l'aportació de les cotitzacions socials, la qual cosa ha produït “una desvinculació total entre la sanitat i la seguretat social”.

És a partir d'aquesta data que culmina la separació entre l'atenció sanitària i la seguretat social, ja que cessa l'aportació de quotes directes d'aquesta última i la sanitat passa a finançar-se íntegrament amb impostos generals que paga tota la ciutadania. L'Estat *nodreix* els fons necessaris per atendre tots els serveis que ha de prestar de les maneres impositives més variades i indistintes (mitjançant l'IVA, l'IRPF, impostos especials, etc.).⁵¹

⁵⁰ Font: [El Periódico de Catalunya](#), TONI SUST, 2011-05-20

Alegato médico contra el PPC por asociar inmigración y enfermedad

⁵¹ Font: <http://pobrezacero.wordpress.com/2012/08/11/8-mitos-y-mentiras-sobre-inmigracion-y-sanidad/>

8. SEGURETAT: “LA IMMIGRACIÓ PORTA MÉS INSEGURETAT”

*** Malgrat els comentaris que ens poden arribar, cal saber que:**

El nombre de delictes i faltes de Santa Coloma és més baix que el de la mitjana de la província de Barcelona.

Delictes i faltes per cada 1.000 habitants:

- A Santa Coloma: 45,10
- A la mitjana de la província de Barcelona: 65,6
- A Catalunya: 65,2

LA RELACIÓ ENTRE IMMIGRACIÓ I DELINQÜÈNCIA ÉS FALSA

L'any 2006 es va doblar la població immigrada respecte de l'any 2002, però la taxa de criminalitat d'aquest any va ser 1,5 punts superior a la de 2006. (Font: Secretari d'Estat de Seguretat). **És a dir, va pujar la immigració i no va pujar la criminalitat.** Al 2015 la criminalitat va baixar 4 punts.

La majoria de detencions d'emigrants són degudes a la seva situació administrativa irregular, una situació que no és pas sinònima de criminalitat. **PERQUÈ NO ÉS UN DELICTE NO TENIR PERMÍS DE RESIDÈNCIA.**

Cal evitar expressions com *il·legal* perquè **ningú no és il·legal**; ho és una acció o una cosa. De fet és un adjectiu, no un substantiu.⁵² Si més no, la persona que no disposa de permís de residència es troba en una **situació d'irregularitat** documental, és una falta administrativa comparable a aparcar malament o a llençar un paper a terra. **PER TANT, NO ÉS UN DELINQÜENT.**⁵³

SOBRE LES DADES DE LA POBLACIÓ RECLOSA

Fem una ullada a les presons catalanes. El 2016, el cens de persones empresonades era de 8566 interns, 4838 dels quals eren catalans i 3728, estrangers. De manera que **el 43,5% de la població empresonada era immigrant**, mentre que el pes de la població immigrada sobre la població total és del 13,6%. Es podria argumentar que només quasi 4 (3,65) de cada mil immigrants estan empresonats, de manera que 963,5 immigrants de cada mil no han estat condemnats per cap delictes castigat amb presó.

⁵² Article de José Pórtoles “Legales, nombre, adjetivos y xenofobia”
<http://mugak.eu/revista-mugak/no-2/ilegales-nombres-adjetivos-y-xenofobia>

⁵³Per a més informació, vegeu la valoració del Col·legi de Periodistes de Catalunya “No em diguis il·legal” <https://www.periodistes.cat/sites/default/files/public/continguts/actualitat/2015/03/documents/no-em-diguis-il·legal-valoracio-deontologica-del-cpc.pdf>

Però un estudi recent d'Àngel Miret i Dori Rodríguez va una mica més enllà.⁵⁴ La població immigrant de Catalunya presenta unes pautes demogràfiques molt singulars. D'entrada, el 55% són homes, mentre que en la població autòctona, les dones predominen sobre els homes. Només un 7% de la població interna són dones, de manera que si el percentatge de dones fos el mateix entre els immigrants que entre la població autòctona, podríem estimar que el nombre d'interns es reduiria a 290. I encara és més evident el factor edat. La mitjana d'edat dels autòctons és de 40,5 anys i la dels immigrants és de poc més de 30 anys. Novament, si igualéssim la piràmide d'edats d'immigrants i residents, el nombre d'interns es reduiria a 1.322.

En altres paraules, **la població immigrant mostra un comportament demogràfic similar al de la població autòctona.**

No hi ha cap relació estadística entre immigració i delinqüència. Fins i tot, si obviem la variable econòmica, els immigrants tenen el mateix patró delictiu que els autòctons.

I aprofitem per constatar que el nivell de delinqüència de Catalunya o de l'Estat espanyol és molt baix, en el context europeu. **Espanya té una de les taxes de criminalitat, d'homicidis consumats o de violacions més baixes de la Unió Europea**, que “és l'espai amb una taxa de criminalitat més baixa del món” (cita de *De Bat a Bat. No pensis en un elefant.*)⁵⁵

- De fet, segons dades de la Generalitat de Catalunya **la xifra de població estrangera a les presons catalanes ha** disminuït: al desembre de 2016 era de 3728 persones, mentre que l'octubre de 2012 era de 4625. En la disminució influeix la reforma del Codi penal de 2010 que afavoreix la repatriació d'interns estrangers, amb una baixada d'un 67,1% i que ja arriba a 8.940 interns dels 14.468 presoners menys en total a tota Espanya.⁵⁶
- En aquesta xifra s'inclouen els estrangers detinguts a Catalunya i no residents al principat.
- Hi ha factors que afavoreixen que es decreti la **condició de presó preventiva en persones de nacionalitat estrangera**, com ara la manca d'un domicili estable amb el consegüent risc de no localitzar-los per al procés judicial; la manca d'arrelament familiar, o bé les dificultats econòmiques per satisfer les fiances establertes pels jutges.

⁵⁴Per a més informació, consulteu “*Género y edad de la población inmigrante, ¿causa de exclusión social?*” per Àngel Miret i Serra i Dori Rodríguez Fernández, (pà g.. 274-288) a Seminario Internacional de Políticas Migratorias (SIPM 2007 <http://docplayer.es/3002275-Políticas-migratorias-la-interaccion-del-estado-el-mercado-y-la-ciudadania.html>)

⁵⁵<http://don-aire.blogspot.com.es/2008/01/immigraci-i-delinqncia.html>

⁵⁶Per a més informació: “*Caída libre: la población reclusa baja por sexto año consecutivo en España*” El confidencial.com, 17-02-2016 http://www.elconfidencial.com/espana/2016-02-17/caida-libre-la-poblacion-reclusa-baja-por-sexto-ano-consecutivo-en-espana_1152645/

Molts dels que estaven en presó preventiva pendents de judici, finalment **no els condemnen**. El nombre de condemnats a l'Estat espanyol és el següent (dades de 2016):

- De nacionalitat espanyola: 71,25%
- Estrangers: 28,74%

Els jutges dictaminen menys llibertats condicionals a estrangers per raons de no tenir un domicili conegut o no garantir l'arrelament.⁵⁷

Per les mateixes raons, en ocasions, el compliment de les penes és més dur perquè no poden pagar la responsabilitat civil del delictes. (Font: Iñaki Rivera, director de l'Observatori del Sistema Penal i dels Drets Humans de la UB).⁵⁸

*** Parem atenció a la imatge estigmatitzada d'un col·lectiu o territori que relacionem amb inseguretat i marginalitat.**

La percepció d'inseguretat d'un territori té molt a veure amb els rumors que corren sobre aquest espai.

No fa gaires anys, en anteriors processos migratoris, certs barris i municipis de Catalunya tenien l'estigma de ser zones insegures, en les quals es concentrava el tràfic de drogues i on no es podia anar pel perill que membres de bandes que controlaven el barri t'atraquessin o robessin. Significativament, aquests barris solien coincidir amb els territoris més empobrits i que patien més l'exclusió socioeconòmica.

⁵⁷ Font: <http://www.bcnantirumors.cat/>

⁵⁸ <http://unitatcontraelfeixisme.wordpress.com/2011/03/07/contra-els-topics/>

9. SERVEIS SOCIALS: “ENS QUEDEN TOTS ELS AJUTS.”

* **Malgrat els comentaris que ens poden arribar, cal saber que:**

La Llei de serveis socials catalana (Llei 12/2007, d'11 d'octubre) estableix la universalitat com a primer principi rector del sistema. Es concreta de la manera següent: «Els poders públics han de garantir a tothom el dret d'accés als serveis socials i llur ús efectiu en condicions d'igualtat, equitat i justícia redistributiva. Aquest principi no exclou, però, que l'accés sigui subjectiu i la universalització pugui estar condicionada al fet que els usuaris compleixin determinats requisits i paguin una contraprestació econòmica per assegurar la coresponsabilitat entre usuaris i administracions públiques i garantir la sostenibilitat del sistema.»

El pes del treball de serveis socials es basa en dos eixos: en el d'oferir suport tècnic al procés d'inserció socioeconòmica i en intentar evitar l'exclusió de les persones ateses. Els ajuts econòmics són una eina més, no la finalitat del servei. Aquests eixos els confirmen les dades: l'any 2016 es van atendre 19821 persones a Serveis Socials, de les quals, només 1.000 van rebre ajuts econòmics.

Per tant, per **accedir a les prestacions cal complir una sèrie de requisits** que estan relacionats amb la situació econòmica, l'edat, el nombre de persones a càrrec, el temps de residència al municipi o en el fet de trobar-se en condicions de vida precàries, d'exclusió o en risc.

Alguns dels requisits:

- Els ajuts estan condicionats també al fet que qui els rep, en cas de tenir fills en edat escolar, ha de garantir que estan escolaritzats i demostrar continuïtat.
- No tenir expedients sancionadors oberts, com tampoc ser l'origen de problemes en una comunitat de veïns.
- Divuit mesos, mínim, d'empadronament per accedir a determinats ajuts municipals, excepte als adreçats a transeünts.
- Buscar feina o estar immers en un procés actiu de recerca de feina.
- Tenir permís de residència; si la persona no el té i està en situació irregular, només pot accedir als ajuts d'urgència, que són sempre puntuals.⁵⁹
- Per accedir a prestacions de l'INEM cal tenir en compte els dies de cotització per contracte realitzat.

Així doncs, no hi ha prestacions específiques per a immigrants estrangers o ni se'ls dona prioritat pel simple fet de ser-ho.

⁵⁹ Per a més informació, consulteu el Reglament de prestacions econòmiques de caràcter social. http://www.gramenet.cat/fileadmin/Files/Ajuntament/serveis_socials/Protocols_i_Reglaments/Reglament_Prestacions_Economiques_de_caracter_social_Juliol_2012.Vigent.pdf

RUMOR 25: “A LA SALA D'ESPERA DE SERVEIS SOCIALS NOMÉS HI VEUS IMMIGRANTS.”

A la part I del dossier s'explica la diferència entre sol·licitants i beneficiaris. Recordem que a la sala d'espera hi ha sobretot persones sol·licitants o beneficiàries que acudeixen al servei per fer el seguiment del seu procés, i no s'atén ningú si no té data i hora de visita concertades. Per tant, no hi ha preferències ni privilegis d'atenció per a ningú. També cal recordar que la immensa majoria de beneficiaris no són a les oficines dels serveis d'atenció social si no en altres llocs participant en activitats formatives i d'inclusió que formen el seu programa d'inserció socioeconòmica.⁶⁰

***Compte amb les percepcions:** Potser algunes de les persones que identifiquem com a estrangeres per l'aspecte físic (el fenotip) o la manera de vestir, tenen nacionalitat espanyola, ja sigui per origen o per haver aconseguit la nacionalització, per què reuneixen les condicions i han assolit el temps de residència regular a l'Estat espanyol.⁶¹

Aquest fet queda palès si consultem les dades municipals: l'any 2012, de cada 10 usuaris de Serveis Socials, set eren de nacionalitat espanyola i només tres d'estrangers.

RUMOR 26: “ELS IMMIGRANTS S'EMPORTEN LES AJUDES DE RENDA MÍNIMA D'INSERCIÓ (PIRMI)”

Per accedir a prestacions socials com la renda mínima d'inserció (RMI), també coneguda com a PIRMI, les persones de nacionalitat estrangera han de tenir permís de residència, han d'estar empadronades i han de tenir un seguiment per Serveis Socials; per la qual cosa, les que estan en situació irregular no poden accedir-hi. Les que sí que s'hi poden acollir han hagut d'acreditar una residència continuada i efectiva a Catalunya d'un any en el cas de la RMI, abans de la data de presentació de la sol·licitud. A més, per rebre-la cal tenir una situació molt precària.

http://www.eltriangle.eu/cat/notices/2011/08/percebre_la_pirmi_no_es_cap_luxe_24211.php

Segons estableix la Llei d'estrangeria, per regularitzar-se i obtenir el permís de residència i treball, una persona de nacionalitat estrangera ha de tenir una oferta de treball d'1 any de durada i de 40 hores setmanals.

A més, l'empresa que fa l'oferta ha d'estar al dia en els pagaments a la Seguretat Social i a Hisenda. És a dir, **el permís de residència i treball està vinculat a la contractació i al fet d'haver cotitzat a la Seguretat Social**, perquè per renovar el permís ha de certificar que està al dia en el pagament esmentat i que manté l'oferta de treball. Cal disposar dels dos permisos per poder treballar. No donar d'alta a la Seguretat social al treballador és una infracció greu.

Sense feina no es pot renovar el permís de treball

⁶¹ Al Registre Civil de Santa Coloma, les llistes d'espera per tramitar la nacionalització espanyola són de sis anys.
<http://www.elmundo.es/cataluna/2014/07/28/53d608bce2704e90158b4572.html>

Una de les vies de regularització és la de l'**arrelament**, que té lloc quan la persona de nacionalitat extracomunitària fa tres anys que resideix a l'Estat espanyol i compleix una sèrie de requisits:

- Estar empadronat.
- Tenir un informe d'arrelament en què es demostrï que la persona sol·licitant té competències en les llengües oficials a Catalunya, coneix el seu entorn i participa en la vida sociocultural.
- Permís de residència i treball. Haver renovat el segon com a mínim un cop.
- Haver treballat mínim 6 mesos i tenir una oferta de treball d'1 any de durada, i de 40 hores setmanals. De nou, sense treball no és possible "tenir papers".
- Disposar de recursos econòmics per la persona i la família. Ex. 1+ marit/muller 799 € 2+226€ fill a càrrec.
- Disposar d'un habitatge adient, en condicions i un contracte de lloguer a nom del reagrupant.
- No disposar d'antecedents penals al seu país d'origen.
- En cas de tenir fills menors en edat d'escolarització obligatòria, demostrï que van regularment a l'escola.

No es pot reagrupar qualsevol familiar. Només es poden reagrupar conjugues, fills menors de 18 anys. I en el cas d'ascendents, el reagrupant ha de disposar de permís de llarga durada (mínim cinc anys de residència legal i continuada), els ascendents han de ser majors de 65 anys i s'ha d'acreditar que depenen dels reagrupants.

Així doncs, **tota persona de nacionalitat estrangera que es beneficia de les prestacions socials ha d'estar en situació regular, i per tant, haver cotitzat.**

En el cas de programes com la RMI (PIRMI), el més important no és l'ajut econòmic, sinó el procés d'inserció socioeconòmica que ofereix; tanmateix, comporta unes condicions i un seguiment:

- No es pot sortir d'Espanya si s'és beneficiari de la RMI o de la prestació per atur.
- Se suspèn la RMI si la persona titular va al país d'origen.

* Incidència quantitatiua en els ajuts socials

"Los técnicos responsables de los programas de ayudas sociales de la Generalitat coinciden en que "es errónea la percepción de que los inmigrantes se quedan con la mayoría de las ayudas, y se corresponde con un discurso xenófobo". El porcentaje de acceso de los inmigrantes a las ayudas sociales nunca supera el 18%, "la tasa que les corresponde dado su peso demográfico", señala un técnico de la Consejería de Bienestar i Familia. En el caso del Programa Interdepartamental de Renda Mínima d'Inserción (PIRMI), una ayuda para aquellas familias o individuos que se encuentran en una situación de pobreza o marginación, los inmigrantes suponen el 17,8% de los beneficiarios. De las 13.090 personas que obtuvieron esa ayuda, 2.095 fueron inmigrantes. Además, un responsable del PIRMI señaló que los inmigrantes que se benefician de esa ayuda tienen una tasa de inserción laboral mayor que la de los españoles. "Los inmigrantes vienen aquí a trabajar no a vivir de subvenciones, por eso a la que pueden encuentran un empleo y dejan el programa", asegura y precisa: "Eso se debe a que con lo que obtienen del PIRMI no pueden mantener a su familia en España ni en su país". (...) "El porcentaje es aún menor en las ayudas para familias con hijos menores de 3 años".

Recordem que les dades són de 2006 i que corresponen al període de més creixement de la immigració. Des de llavors ha disminuït i les informacions recents apunten en la mateixa direcció.

"El pronóstico del futuro crecimiento de las demandas por la crisis no debe distorsionar la imagen real de los usuarios de los servicios sociales. Aunque existen estereotipos que presentan a los inmigrantes como usuarios crónicos, los estudios invalidan esa consideración. Los datos acreditan que la frecuencia con que usan los servicios sociales es inferior a su peso demográfico", assenyala Alemán⁶³.

Rumor 27: "Els paguen el lloguer, la llum i l'aigua. Així no buscaran mai feina."

Serveis Socials estableix un fons d'ajuts d'urgència per a rebuts de subministraments bàsics o d'habitatge en circumstàncies concretes. Aquests ajuts sempre són de caràcter puntual i no permanents. I com a la resta d'ajuts es concedeixen en funció del programa que estableix Serveis Socials, no per la nacionalitat.

AJUTS A LA INFÀNCIA

La Declaració dels Drets de l'Infant adoptada per l'Assemblea General de les Nacions Unides, de 20 de novembre de 1959, i signada per l'Estat espanyol, estableix que "l'infant, per raó de la seva immaduresa mental i física, necessita atenció i salvaguarda especials i protecció legal adequada, tant abans del seu naixement com després."⁶⁴

Com a dret universal, sense distinció d'origen, gènere o territori, la infància és un dels eixos prioritaris d'actuació de Serveis Socials.

Tanmateix, en els darrers anys ha sorgit tota una rumorologia vinculada a la infància que hem de desmentir:

Rumor 28: "Amb els xecs que els dona l'Ajuntament omplen el carretó al supermercat del que volen: alcohol, pernil, etc."

Resposta: l'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet no ofereix cap xec per comprar aliments.

A la ciutat funciona el programa Caixaproinfància, de l'Obra Social de la Caixa⁶⁵ que dona suport a la infància. Hi participen entitats com Càrites o el Casal d'Infants, en coordinació amb Serveis

⁶³<http://www.expansion.com/2010/02/02/economia-politica/1265134453.html>

⁶⁴Per a més informació, consulteu l'Observatori dels Drets de la Infància
http://treballiaferssocials.gencat.cat/ca/ambits_tematicas/infancia_i_adolescencia/observatori_drets_infancia/

⁶⁵Per a més informació i/o per conèixer les entitats col·laboradores:
http://obrasocial.lacaixa.es/ambitos/caixaproinfancia/caixaproinfancia_ca.html

Socials. Aquest programa té dues vies d'actuació adreçades a les famílies beneficiàries, sempre que compleixin un pla de treball:

- **Serveis:** participació en programes de suport maternoinfantil, aprenentatge de les llengües de la societat receptora, etc.
- **Béns:** si escau, s'ofereixen de manera temporal uns xecs per adquirir productes d'alimentació i higiene **exclusivament** infantils, no per al conjunt de la família. Per aquest motiu, no poden omplir el cistell amb altres productes. A més, l'ús d'aquests xecs es fa sota seguiment i avaluació dels tècnics dels serveis.

RUMOR 29: "ALS IMMIGRANTS ELS REGALEN COTXETS DE BEBÈ; SI NO, COM ÉS QUE PODEN TENIR COTXETS TAN NOUS?"

Resposta: Ni l'Ajuntament, ni cap entitat de la ciutat regala cotxets. En tot cas, algunes entitats poden oferir cotxets de **segona mà** o provinents de **donacions d'empreses** a les famílies que participen en algun programa contra l'exclusió. Mai no s'estableix cap criteri que tingui en compte l'origen nacional. I aquest oferiment és sempre puntual, segons les donacions que hi hagi hagut; no és un servei permanent.

I tornem a anar en compte amb les aparences: per què una persona immigrant no pot tenir un cotxet nou? Ja hem dit que la majoria de persones estrangeres no recorren a Serveis Socials i poden disposar de recursos econòmics que els permetin adquirir un cotxet.

Recomanació: Una bona manera de comprovar-ho és anar a preguntar a entitats com Càrites, Casal d'Infants o Creu Roja, o a botigues de material per a nadons de la ciutat per saber si aquests rumors són certs.

RUMOR 30: "LES BEQUES DE MENJADOR SE LES EMPORTEN ELS IMMIGRANTS QUE VÉEN DE SERVEIS SOCIALS."

Resposta: Les beques de menjador es tramiten des dels centres educatius i les condicions per accedir-hi les estableix el Consell Comarcal del Barcelonès.⁶⁶ Evidentment, alguns dels nens que tenen beca pertanyen a famílies que reben assistència de Serveis Socials, però també en tenen altres nens que no han demanat cap assistència.

I com en totes les prestacions, s'estableixen una condicions **que han de complir tots els sol·licitants**. En el cas de les beques de menjador, a més de la renda -que cal demostrar amb certificats de l'Agència Tributària- s'estableixen els requisits següents:

- Han d'utilitzar el servei de menjador escolar diàriament, si no és que estan malalts o hi ha altres causes justificables.
- No han de tenir deutes anteriors de menjador escolar.
- No poden rebre cap altre ajut pel mateix concepte, d'altres administracions, ens públics o privats que, units a l'ajut atorgat pel Consell Comarcal del Barcelonès (CCB), superi el cost del servei de menjador.

⁶⁶ <http://www.barcelones.cat/>

A més a més...

Molts nens de nacionalitat estrangera van a dinar a casa.

Alguns hàbits, conviccions o religions de les famílies fa que no es quedin a dinar a l'escola: els sikh i els hinduistes perquè són vegetarians; els musulmans pels aliments *halal*, els permesos pel ritus, i els jueus perquè volen menjar *caixer* (menjar apte), etc.

**Coneixes altres raons?*

RUMOR 31: “ELS CENTRES OBERTS ESTAN PLENS DE NENS IMMIGRANTS”

La nacionalitat no és cap criteri per accedir a un centre obert. Així doncs, els infants que van a un centre obert ho fan en el marc d'un programa de Serveis Socials.

***Atenció a les percepcions:** Potser algunes de les que identifiquem com a estrangeres pel seu aspecte físic (fenotip) són de nacionalitat espanyola.

Aquesta mateixa resposta es pot donar davant del rumor que *els plans d'inserció laboral (com ara assistir als pretallers) estan ocupats per nois i noies immigrants*.

RUMOR 32: “COM QUE ELS NENS IMMIGRANTS MONOPOLITZEN TOTES LES ACTIVITATS DE LLEURE, EL MEU FILL NO HA POGUT ANAR-NE A CAP NI FER ESPORT. L'AJUNTAMENT ELS PAGA L'ACTIVITAT, EL MATERIAL I LES EXCURSIONS I TOT.”

L'Ajuntament de Santa Coloma no paga cap activitat extraescolar, ni material esportiu, ni excursions, ni cap activitat de lleure.

Recomanació: Si hi ha cap dubte sobre això, es poden consultar les entitats de lleure i/o esportives per comprovar que aquest rumor és mentida.

RUMOR 33: “DE LES JOGUINES DE LA CAMPANYA DE REIS ES BENEFICIEN, SOBRETOT, ELS IMMIGRANTS.”

Per Reis, la Creu Roja organitza des de fa anys la campanya de recollida de joguines. De les famílies beneficiàries, pot haver-n'hi algunes provinents dels Serveis Socials municipals, però són sempre famílies que no disposen de prou recursos per adquirir joguines per als seus infants. De nou, el criteri de situació socioeconòmica és el requisit principal de l'Ajuntament i de les entitats solidàries, no el de país d'origen.

RUMOR 34: “ELS BANCS D'ALIMENTS PRIORITZEN LES DONES ESTRANGERES I QUAN ELS AUTÒCTONS HI ACCEDEIXEN, JA NO QUEDEN PROU PRODUCTES.”

L'Ajuntament de Santa Coloma, pel que fa al banc d'aliments, ha signat convenis amb tres organitzacions -Creu Roja, ACAU i Càrites- per tal que aquestes entitats distribueixin aliments en el marc d'aquest conveni amb Serveis Socials. Així mateix, la relació de les famílies usuàries s'estableix en funció de la situació de risc socioeconòmic, de la qual es fa un seguiment.

A més, altres organitzacions solidàries de la ciutat també poden, puntualment, recollir i distribuir aliments, però sempre prioritzant les famílies més necessitades.

RUMOR 35: “VAN D’UN BANC D’ALIMENTS A UN ALTRE I ALS DIVERSOS MENJADORS SENSE CAP CONTROL.”

A la ciutat hi ha tres menjadors socials per a persones sense recursos. A més, continua el Programa d'aliments solidaris i el servei d'àpats a domicili per a persones amb mobilitat reduïda.

L'Ajuntament recorda que hi ha en marxa un menjadors socials a la ciutat, per a totes les persones sense recursos. Aquest es troba a la Llar Puig Castellar (Avinguda del Puig Castellar, 16). D'altra banda, fruit de l'acord amb diferents institucions i empreses privades, s'ha impulsat el programa “Dina en companyia”, que pretén assegurar una adequada alimentació per la gent gran alhora que contribueix a la seva socialització. Aquest projecte es desenvolupa a l'Avinguda Banús Baixa, 110.

A més, continua el Programa d'aliments solidaris per a persones i famílies necessitades. També hi ha el servei d'àpats a domicili per a persones amb problemes de mobilitat. La gran majoria de beneficiaris d'aquests tres menjadors són persones grans.

En conjunt, en aquests serveis s'atenen més de 2.000 persones l'any i l'Ajuntament ha incrementat un 15% les aportacions al fons de contingència social.

Per a més informació, adreceu-vos a l'Àrea de Benestar Social. Font: web municipal ⁶⁷

⁶⁶ <http://www.gramenet.cat/temes/amb-les-persones/benestar-social-i-families/>

10. TREBALL: “ENS TREUEN LA FEINA.”

Alguns sectors socioeconòmics assenyalen la població immigrada com a culpable de l'alt índex d'atur, per la qual cosa creuen que fan nosa a la societat espanyola. L'objectiu d'aquestes opinions és el de crear un culpable, un boc expiatori, fomentant la xenofòbia i la discriminació.

*** Malgrat els comentaris que ens poden arribar, cal saber que:**

Els immigrants van arribar per cobrir els llocs de treball que els autòctons no volien fer, com ara cuidar persones grans o amb necessitats especials; tasques domèstiques i agrícoles, i d'hostaleria i construcció. La majoria són feines molt dures i poc remunerades.

Malgrat les persones immigrades que tenen més formació que les autòctones, fan feines menys qualificades. El 42,9% dels immigrants que arriben a Catalunya són treballadors qualificats que ocupen llocs de treball per sota de la seva formació acadèmica i professional.

La realitat és que aquests sectors s'han revitalitzat i dinamitzat gràcies a l'arribada d'immigrants i que el balanç per a l'economia dels països del primer món ha estat molt positiva.

Recordem que la població estrangera genera i manté llocs de treball perquè també són consumidors. Si marxessin, l'economia espanyola quedaria afectada i perdria la capacitat compradora i emprenedora de 4.618.581 persones⁶⁸.

Sense les seves aportacions al món del treball, al consum i a l'economia en general, no hauria estat possible el desenvolupament econòmic català dels darrers anys.⁶⁹

Els immigrants estrangers no desplacen els espanyols dels seus llocs de treball. La concentració dels treballadors immigrants en els sectors menys especialitzats ha facilitat el desplaçament dels treballadors autòctons cap a categories més altes. El 35% dels treballadors immigrants són peons.

La crisi econòmica ha afectat més la població estrangera que l'espanyola. En el període 2006-2010, l'atur ha incrementat un 71% entre els ciutadans de l'Estat i en un 236,5% entre els estrangers.

Segons un informe de 2010 realitzat per l'ONG Intermón Oxfam, tot i que 859.000 famílies espanyoles tenien alguna persona treballadora de la llar, només estaven donades d'alta a la

⁶⁸Dades de l'1 de gener de 2016. Font: Instituto Nacional de Estadística

⁶⁹Memòria 2015 del Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya
<http://ctesc.gencat.cat/msil/>

Seguretat Social un total de 295.000 persones. És a dir, més de mig milió de famílies ocupadores no complien les seves obligacions legals.

Durant l'any 2009, el 19,6% dels estrangers demandants de feina va tornar al seu país d'origen. S'assenyala la crisi econòmica com la causa principal d'aquest retorn.

Es pot, doncs, continuar dient que són les persones immigrades les que estan traient la feina a les persones autòctones?

RUMOR 37: “ELS SERVEIS PÚBLICS PRIORITZEN LA CONTRACTACIÓ DE PERSONAL ESTRANGER.”

Resposta: Pel que nosaltres sabem, podem dir que no hi ha cap programa concret que prioritzï la contractació de professionals sanitaris estrangers -o de qualsevol altre sector econòmic-perquè facin de traductors. Els requisits són la titulació acadèmica corresponent i experiència laboral contrastada.

11. TRIBUTACIÓ: “NO PAGUEN IMPOSTOS.”

*** Malgrat els comentaris que ens poden arribar, cal saber que:**

“Si no paguen els impostos es queden sense documentació (perden els papers). La Llei d'estrangeria vincula l'obtenció i renovació dels permís de residència-treball a no tenir deutes tributaris.”

Qualsevol treballador estranger, per renovar el permís de treball, ha de presentar els certificats d'estar al dia de la cotització a la Seguretat Social i de la Declaració de renda.

No oblidem, a més a més, que també paguen els impostos indirectes quan van a comprar als comerços i consumeixen diversos tipus de servei.

El fet de ser una població jove i poc dependent va fer que fossin “responsables de la meitat del fort creixement del PIB espanyol entre 2000 i 2005 (període de màxim creixement de la immigració amb un 3,6% de creixement mitjà anual), van elevar en 623 euros la renda per persona, i, sobretot, la seva aportació a les arques de l'Estat va ser francament positiva: absorbien el 5,4% de la despesa pública, 18.618 milions d'euros, i aportaven el 6,6% dels ingressos totals, amb 23.402 milions. El saldo net de la seva contribució era de 4.784 milions (la meitat del superàvit de llavors del conjunt del sector públic).⁷⁰

La crisi s'ha encruelit, pel que fa a la desocupació, amb els immigrants estrangers: la taxa d'atur de la població estrangera arriba al 28,38 % al quart trimestre del 2015, davant del 19,89 % dels

espanyols⁷¹. A més tot i la reducció de població activa en 153200 persones i la població en edat de treballar ha baixat en 147200 persones, es pot concloure que l'aportació dels estrangers a les arques públiques continua oferint un saldo net positiu, ja que la seva taxa d'activitat és 15 punts més elevada que la dels espanyols per ser una població majoritàriament jove⁷².

"La seva contribució a través d'impostos directes i cotitzacions a la Seguretat Social és clar que ha baixat una mica. Però hi continua havent 1,8 milions d'estrangers treballant. El saldo entre aportacions i despeses és massa gran perquè l'augment de l'atur l'hagi eliminat", explica Miguel Pajares, professor d'Antropologia Social de la Universitat de Barcelona i autor de l'informe *Immigració i mercat de treball*, que cada any publica *l'Observatorio Permanente de la Inmigración*. "Els estrangers, majoritàriament joves, cobren menys pensions i utilitzen menys els serveis sanitaris; això no canvia perquè hi hagi més atur. I el cobrament de prestacions per desocupació per part d'estrangers encara continua sent molt baix".⁷³

⁷⁰ Consultar: - *La immigració i l'Estat del Benestar a Espanya*. Obra Social de "la Caixa" (Bruquetas Maria i F. J. Moreno) Barcelona, 2011. http://premsa.lacaixa.es/obrasocial/estudi-social-31-immigracio-i-estat-benestar-espanya-cat_816-c-14169_.html

⁷¹ *Encuesta de Población Activa* (EPA)
Quart trimestre de 2015 <http://www.ine.es/daco/daco42/daco4211/epa0415.pdf>

⁷² *Encuesta de Población Activa* (EPA)
Segon trimestre de 2012 <http://www.ine.es/daco/daco42/daco4211/epa0212.pdf>

⁷³ *Expansion* "Mitos sobre inmigración" (I): *Ni son el problema de las cuentas municipales ni usan más los servicios públicos*. Publicat el 2-02-2010 per David Page i María G. Mayo.